

Plenaire 7

VLAAMS PARLEMENT



Zitting 2005-2006

19 oktober 2005

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

INHOUD

Berichten van verhindering	1
Ingekomen stukken	1
Boodschappen	1
Actuele vragen	
Actuele vraag van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over aandacht voor de strijd tegen armoede binnen de lerarenopleiding	1
Actuele vraag van de heer Kris Van Dijk tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het dreigende faillissement van de Federatie Open Scoutisme door een schadeclaim en de verzekeringsproblematiek van de jeugd- en vrijwilligerssector in het algemeen	3
Actuele vraag van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het aanbieden van video op aanvraag door de VRT via Telenet Digital TV tegen betaling	5
Actuele vraag van de heer Sven Gatz tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de controle op onthaalbureaus	6
Actuele vraag van de heer Jurgen Verstrepen tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de deelname van ministers aan spelprogramma's op televisie	9
Samengevoegde actuele vragen van de heren Joris Van Hauthem en Eloi Glorieux tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het voorstel van de Vlaamse Regering betreffende de vluchtroutes vanuit Zaventem	10
Actualiteitsdebat	
Actualiteitsdebat over nitraatverontreiniging in Vlaanderen	15
Actualiteitsmoties	38
Benoeming van de Commissie Vlaamse Grondwet	38
Themadebat over Energiearmoede	
Bekrachtiging van de voorstellen van de commissie ad hoc voor de benoeming van een voorzitter en één of meer verslaggevers alsook voor het bepalen van een vast vergadermoment	38
Motie van aanbeveling van de heren Bart Martens, Jan Peumans, Etienne Schouppe en Francis Vermeiren tot besluit van het op 5 oktober 2005 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de gevolgen van de overname van Electrabel door het Franse Suez voor het Vlaamse gemeente- en energiebeleid – 490 (2005-2006) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	39

Met redenen omklede motie van de heren Carl Decaluwe, Dany Vandenbossche, Marnic De Meulemeester, Bart Caron en Jan Peumans tot besluit van de op 4 oktober 2005 door de heer Carl Decaluwe in commissie gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de rol van de overheden in de kabelinfrastructuur

– 482 (2005-2006) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

39

Met redenen omklede motie van mevrouw Annick De Ridder en de heren Joris Vandenbroucke, Jan Peumans, Frans Peeters en Ludwig Caluwé tot besluit van de op 4 oktober 2005 door de heer Jan Penris en mevrouw Annick De Ridder in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, respectievelijk over de snelle invoering van een wegenvignet in Wallonië en het Vlaamse antwoord hierop, en over de invoering van een wegenvignet

– 485 (2005-2006) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

40

Met redenen omklede motie van de heren Jan Penris, Werner Marginet en Pieter Huybrechts en mevrouw Agnes Bruyninckx tot besluit van de op 4 oktober 2005 door de heer Jan Penris en mevrouw Annick De Ridder in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, respectievelijk over de snelle invoering van een wegenvignet in Wallonië en het Vlaamse antwoord hierop, en over de invoering van een wegenvignet

– 488 (2005-2006) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

41

Met redenen omklede motie van de heer Eloi Glorieux tot besluit van de op 4 oktober 2005 door de heer Jan Penris en mevrouw Annick De Ridder in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, respectievelijk over de snelle invoering van een wegenvignet in Wallonië en het Vlaamse antwoord hierop, en over de invoering van een wegenvignet

– 489 (2005-2006) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

42

Met redenen omklede motie van de heren Stefaan Sintobin, Frans Wymeersch en Christian Verougstraete en de dames Agnes Bruyninckx, An Michiels en Marleen Van den Eynde tot besluit van de op 4 oktober 2005 door de heer Stefaan Sintobin in commissie gehouden interpellatie tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de aanhoudende crisis in de Vlaamse zeevisserijsector en het akkoord terzake met de Europese Commissie

– 487 (2005-2006) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

42

Met redenen omklede motie van de heren Johan Verstreken, Jos De Meyer, Karlos Callens, Jacky Maes en Mark Demesmaeker tot besluit van de op 4 oktober 2005 door de heer Stefaan Sintobin in commissie gehouden interpellatie tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de aanhoudende crisis in de Vlaamse zeevisserijsector en het akkoord terzake met de Europese Commissie

– 481 (2005-2006) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

42

Actualiteitsmotie van mevrouw Tinne Rombouts en de heren Karlos Callens, Bart Martens, Mark Demesmaeker en Jos Bex tot besluit van het op 19 oktober 2005 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over nitraatverontreiniging in Vlaanderen – 518 (2005-2006) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	42
Actualiteitsmotie van mevrouw Vera Dua, de heer Jos Stassen, mevrouw Mieke Vogels, de heren Jef tavernier, Rudi Daems en Eloi Glorieux tot besluit van het op 19 oktober 2005 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over nitraatverontreiniging in Vlaanderen – 519 (2005-2006) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	43
Regeling van de werkzaamheden	43
Bijlagen	
Aanwezigen	47
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	47

VOORZITTER: de heer Norbert De Batselier

– *De vergadering wordt geopend om 14.38 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Herman De Reuse: gezondheidsredenen;

Margriet Hermans, Paul Wille: buitenslands.

INGEKOMEN STUKKEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (Zie *Parl. St. Vl. Parl. Decreetgeving – Ingekomen stukken en mededelingen 2005-2006, nr.60/4*)

BOODSCHAPPEN

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 11 oktober 2005 deelt de voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers mee dat de Kamer ter vergadering van die dag voor wettig en voltallig verklaard is.

Bij brief van 11 oktober 2005 deelt de voorzitter van de Senaat mee dat de Senaat zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

ACTUELE VRAGEN

Actuele vraag van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over aandacht voor de strijd tegen armoede binnen de lerarenopleiding

De voorzitter: De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik stel deze vraag naar aanleiding van de Dag van de Armoede van vorige maandag. Armoede is zeer hardnekkig. Er bestaat generatiearmoede en nieuwe armoede, en iedereen is ervan overtuigd dat armoede op verschillende domeinen moet worden aangepakt. Het gaat niet enkel over tewerkstelling, maar ook over huisvesting, welzijn en onderwijs.

De effectiviteit van de middelen die worden ingezet om armoede te bestrijden, moet worden gemeten. Voor onderwijs werden massa's studies gemaakt, waaruit blijkt dat armoede hardnekkig is. Ons onderwijs is kwalitatief hoogstaand en zorgt voor een opleiding die voldoet aan de nieuwe eisen in de samenleving, bijvoorbeeld op het vlak van innovatie en wetenschappen, maar ongeveer 15 procent van de jongeren verlaat het secundair onderwijs zonder kwalificatie. Dat is onrustwekkend. Bepaalde studies tonen ook aan dat ons onderwijssysteem de dualisering in de hand werkt.

De voorbije jaren hebben we in het Vlaams Parlement een aantal decreten goedgekeurd, over gelijke onderwijskansen en over de CLB's, die interventies mogelijk maken voor de zwakkere milieus.

Vorige maandag kwam ik in contact met een zeer interessant netoverschrijdend project, waarbij studenten van de hogescholen uit de regio worden ingeschakeld in een scharnierproject van thuisbegeleiding. Het project moet uiteraard nog worden geëvalueerd, maar het lijkt me bijzonder interessant. Binnen de lerarenopleiding krijgen toekomstige onderwijzers, regenten en licentiaten de gelegenheid om kennis te maken met bepaalde sociale milieus en om de cultuur en de taal van deze milieus te leren kennen. Dat is enorm interessant, want we moeten de hardnekkige armoede aan de bron aanpakken.

Het gaat niet enkel over de begeleiding van huiswerk. In het secundair onderwijs is huiswerk noodzakelijk, maar we moeten ook het debat over huiswerk in het lager onderwijs nog eens voeren. Ik denk dat huiswerk noodzakelijk is, maar niet in de eerste 3 jaren van het lager onderwijs. In het secundair onderwijs moet er een zekere structuur zijn. Dergelijke projecten zullen onze toekomstige onderwijzers, regenten en licentiaten zeker helpen bij het doorbreken van de vicieuze cirkel van de kansarmoede.

De effectiviteit kan binnen het onderwijs gemeten worden. Een daling van het percentage dat zonder kwalificatie uittreedt, is het criterium om de effecti-

viteit te meten van de middelen die we inzetten binnen Onderwijs.

Hebt u er een zicht op in hoeverre de lerarenopleidingen aan de hogescholen en universiteiten effectief in het curriculum de methodiek integreren om de kansarmoede in het onderwijs aan te pakken? Hebt u bepaalde instrumenten om de hogescholen en de universiteiten aan te moedigen om meer aandacht te besteden aan deze zaak?

De voorzitter: Minister Vandembroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandembroucke: Mijnheer de voorzitter, de heer Van Nieuwkerke snijdt niet alleen een belangrijk maatschappelijk probleem aan – daar zullen we het over eens zijn –, maar neemt ook een zeer originele invalshoek door na te denken over de lerarenopleiding. Ik zal dadelijk zeggen waarom ik dat origineel en goed vind. Als u me toestaat, wil ik de vraag eerst verbreden.

De lerarenopleiding is een onderdeel van het hoger onderwijs. Ik wil eerst even overlopen wat we in het hoger onderwijs doen in het kader van kansarmoede of sociaal-economische armoede in de engere zin. Wij en het vorige parlement – en u was daar bij betrokken –, heeft al initiatieven genomen om het via soepelheid in de regelgeving eenvoudiger te maken voor bepaalde groepen die vroeger niet gemakkelijk doorstroomden naar hoger onderwijs. We zijn echter nog niet zo ver. Ik verwijs naar het Flexibiliseringsdecreet dat moet mogelijk maken dat mensen terug instappen in hoger onderwijs met een wat gemakkelijker te verteren curriculum doordat het kan worden uitgesmeerd.

Ik verwijs ook naar een principiële stelling die duidelijk in het decreet van 19 maart 2004 over de rechtspositie van de student vervat zit waarin wordt gezegd dat de instellingen voor hoger onderwijs alle studenten gelijk moeten behandelen. Ze moeten er wel voor zorgen dat de toegankelijkheid tot het hoger onderwijs in materiële, maar ook in immateriële zin zeker gewaarborgd wordt ten aanzien van die groepen die vandaag duidelijk ondervertegenwoordigd zijn. Dat geldt bijvoorbeeld zonder enige twijfel voor studenten uit arme gezinnen. In uitvoering van het decreet zelf wordt de wereld van het hoger onderwijs aangezocht om acties te ondernemen. Vanzelfsprekend is er het decreet over de studiefinanciering en studentenvoorzieningen van 30 april 2004. Als we het hebben over studiebeurzen, goedkope restaurants of

huisvesting, zijn we opnieuw bezig met de problematiek van kansarmoede, armoede en hoger onderwijs.

Ik was heel tevreden toen we enkele maanden geleden de diversiteitsverklaring hebben kunnen ondertekenen. Dat was een engagement van alle instellingen voor hoger onderwijs om diversiteit na te streven in hun studentenbevolking. Dat betekent onder meer ook het betrekken van studenten uit de milieus waar kansarmoede heerst.

Men begrijpt die diversiteit soms een beetje eng. Sommigen mensen denken dat het louter over allochtonen gaat, maar dat is niet zo. Het gaat ook over mensen uit Vlaamse gezinnen die in kansarmoede leven – getuige daarvan het feit dat ook het Vlaams Netwerk van Verenigingen waar Armen het Woord nemen de engagementsverklaring heeft onderschreven.

Ik heb heel recent aangekondigd dat ik in het nieuwe financieringssysteem van het hoger onderwijs een bijzondere stimulans wil opnemen waardoor de instellingen via geld worden aangezet om bepaalde speerpunten uit het beleid waar te maken, onder meer ook gelijke kansen. Tegelijkertijd moeten we ons heel goed bewust zijn van het feit dat een aantal materiële voorzieningen, zoals goedkoop restaurant, goedkope huisvesting, studiebeurzen en dergelijke, nooit zullen volstaan om jongeren uit kansarme milieus te laten slagen in het onderwijs.

Dat is geen louter materiële kwestie, ook culturele barrières spelen daar een rol, doordat de afstand tussen de school- en de thuiswereld enorm kan zijn. Diegene die dat moet oplossen is in het hoger onderwijs de docent en in het leerplichtonderwijs de leerkracht. U benadrukt terecht dat eens moet worden nagegaan of daar wel over wordt nagedacht in de opleiding van leerkrachten.

Het decreet over de beroepsprofielen en de basiscompetenties van leerkrachten, dat ondertussen al dateert van 1988, is wel heel duidelijk. Het decreet zegt dat de leraar onder meer de eigenheid van de individuele lerenden en van de sociale groepen moet kunnen herkennen, bespreekbaar maken met de jongere en hanteren met het oog op zelfontplooiing en de sociale integratie van de jongere. Dan gaat het over kennis hebben van de diverse leef- en jongerenculturen en van cultuurverschillen tussen de diverse sociale groepen, de beeldvorming, de vooroordelen, enzovoort. Met deze decretale bepaling wordt dus verondersteld dat de lerarenopleiders leerkrachten

vormen die oog hebben voor culturele barrières, verschillen in achtergrond en systematische verschillen tussen sociale groepen.

Dat is natuurlijk een mooi principe, maar de vraag is wat daarmee gebeurt. Er zijn inderdaad bemoedigende initiatieven. U vernoemde er één, maar ik weet niet welk u precies bedoelde. Ik ken onder meer De Katrol, een project van de Hogeschool West-Vlaanderen, maar ook hogescholen in Brugge, Menen en Hasselt doen ondertussen iets dergelijk. Ook welzijnsdiensten zijn daarbij betrokken. Dan gaat het over studenten van hogescholen die thuis studiebegeleiding organiseren voor kinderen uit het basisonderwijs. Ik denk dat u het daarover had. Ik vind dat een zeer mooi project.

Bij de Antwerpse Associatie is er het tutorproject. Dat richt zich op secundaire scholen en heeft een dubbele doelstelling. Daarbij komen succesvolle studenten bij scholieren thuis om hen te helpen met studiebegeleiding. Tegelijk zijn ze een beetje rolmodel. Het gaat over succesvolle studenten, ook uit allochtone en kansarme milieus. Zij tonen dat het mogelijk is met succes een bepaalde stap te zetten. Er is het project Stimulans, waarbij er associatieoverschrijdend potentiële studenten worden aangesproken. Dat moeten we meer doen. Tientallen jaren geleden is die gewoonte een beetje beginnen uitsterven. Men ging toen ook talentvolle jongeren thuis opzoeken om hen te overtuigen verder te studeren.

Dan kom ik nog dichter bij wat u eigenlijk wilde aankaarten, namelijk het curriculum. Ik kan u bevestigen dat een aantal instellingen vandaag, in het kielzog van die engagementsverklaring inzake diversiteit, aan het overleggen zijn over aanpassingen aan het curriculum van de lerarenopleiding. Dan verwijs ik onder meer naar de Hogeschool West-Vlaanderen, de Karel de Grote-Hogeschool en de Arteveldehogeschool. Binnen de provincie Oost-Vlaanderen bestaat er een forum van verschillende organisaties en instellingen dat het initiatief heeft genomen om alle lerarenopleidingen van deze provincie bijeen te roepen om te overleggen over initiatieven in deze zin.

Ten slotte is er nog de Week van de Diversiteit. Het was de bedoeling dat men in die week zou tonen wat mogelijk is inzake diversiteit en dat er aandacht zou worden gevraagd voor diversiteit in de scholen. Het verheugt me u te kunnen meedelen dat ik in het verlengde van dat vroegere initiatief iets anders heb opgestart, vanuit de bedenking dat er niet een Week

van de Diversiteit, maar een Jaar van de Diversiteit nodig is. Dat Jaar van de Diversiteit wordt dan toegespitst op wat er gebeurt in de lerarenopleiding.

We zijn begonnen met werkgroepen waarin lerarenopleiders bijeenkomen om goede praktijken te bekijken en uit te wisselen. De centrale vraag daarbij is hoe we iets goeds kunnen doen voor jonge mensen uit kansarme groepen. Dat komt nu pas op kruissnelheid. Ik kijk dus uit naar resultaten, zij het op langere termijn.

Ik hoop dat we binnen een aantal maanden kunnen zeggen dat we door die werkgroepen die lerarenopleidingen, ook vanuit het departement Onderwijs, een echte stimulans hebben gegeven om bezig te zijn met diversiteit en dus ook met sociaal-economisch zwakke groepen.

U hebt een belangrijk punt aangehaald door te vragen om te kijken naar de onderwijscultuur, naar wat er gebeurt in de scholen en naar de lerarenopleiding. De zaak wordt alleszins vervolgd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Kris Van Dijck tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het dreigende faillissement van de Federatie Open Scoutisme door een schadeclaim en de verzekeringsproblematiek van de jeugd- en vrijwilligerssector in het algemeen

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de afloop van het dossier over het ongeval van 1994 waarbij twee scoutsleiders betrokken waren, leidt tot nogal wat beroering in de jeugdsector. Niet alleen voor jeugdverenigingen, maar in het algemeen kunnen vragen worden gesteld over de dekking van risico's bij manifestaties en organisaties. Ik las dat u naar aanleiding van dit voorval een aantal maatregelen denkt te nemen op korte en ook op lange termijn.

Uit dit geval kunnen we twee lessen trekken. De eerste betreft de problematiek die de Federatie Open Scoutisme momenteel treft. We moeten echter ook

nadenken over een degelijke verzekering op lange termijn.

We hebben op vrij korte tijd een rondvraag georganiseerd onder de jeugdverenigingen over de hoogte van hun verzekeringsbedrag. De bedragen slaan op de dekkingsgraad op jaarbasis. Voor Chirojeugd Vlaanderen met bijna 95.000 leden, gaat het om 14,8 miljoen euro. Voor VVKSM met 71.000 leden, over 12,5 miljoen euro. Voor KSJ met 31.800 leden over bijna 15 miljoen euro. De KLJ met 21.000 leden springt een beetje in het oog, want de dekkingsgraad bedraagt slechts 1,2 miljoen euro. Voor de FOS met meer dan 6.000 leden, gaat het om meer dan 5 miljoen euro.

Het is zeker niet mijn bedoeling om een proces te maken. Ik wil niet oordelen noch veroordelen. Mijn vragen zijn heel concreet. Welke initiatieven denkt u, gelet op dit dossier en de lessen die we eruit moeten trekken, op korte termijn te kunnen nemen voor de FOS? Hoe staat het met het lopende onderzoek onder uw bevoegdheid en die van minister Vervotte, naar de welzijnsector en het vrijwilligerswerk in het algemeen?

Is het trouwens niet mogelijk dat verschillende jeugdverenigingen of andere vrijwilligersorganisaties gezamenlijk een verzekeringspolis afsluiten waarbij aan schaalvergroting wordt gedaan waardoor het verzekerde bedrag hoger wordt? Wilt u dit idee opnemen in het onderzoek?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, naar aanleiding van dit pijnlijke dossier wil ik vooreerst opmerken dat ik me als minister van Jeugd, maar ook als persoon met een jarenlange ervaring in het jeugdwerk, dubbel betrokken voel. In het dossier worden we met twee pijnlijke aspecten geconfronteerd.

Er is enerzijds het ongeval waarbij twee jeugdwerkers jaren geleden voor de rest van hun leven bijna volledig verlamd raakten. Anderzijds komt de werking van de FOS, een jongerenorganisatie met ongeveer 7000 leden, in gevaar. We moeten oog hebben voor die twee aspecten.

Ik wil in de eerste plaats mijn deelneming betuigen aan de slachtoffers en hun familie en vrienden. Ik heb ook mijn volle sympathie en steun uitgesproken

voor de FOS en het behoud van die jeugdwerking. Het komt er nu op aan om een goed evenwicht te vinden. Ik kan me niet uitspreken over de grootte van de bedragen. Ik vind uiteraard dat de slachtoffers hun rechten hebben en nood hebben aan een voldoende grote dekking waardoor hun verzorging in de komende jaren kan worden vergoed.

De FOS, de jeugdwerking voor 7000 kinderen en jongeren, mag echter niet op de helling worden gezet. Ik wil alle mogelijke oplossingen onderzoeken. We zijn daar volop mee bezig. We zijn reeds verschillende weken in samenspraak met de FOS aan het zoeken naar de meest ruime oplossingen die mij in staat stellen om de werking te blijven ondersteunen zonder dat de FOS de boeken moet sluiten en alle bezittingen moet verkopen, want dat is het gevaar.

Sta me toe om nog te wachten om een concrete maatregel te nemen tot er een uitspraak is in de rechtszaak. Alle juridisch correcte oplossingen zijn voor mij mogelijk. Zo nodig moeten we tijdelijke maatregelen nemen en voor een overbrugging zorgen tot er een nieuwe aanvraag kan gebeuren. Ik wil de werking blijvend waarborgen want anders kan er geen subsidiëring komen, zelfs al moet ik daarvoor een tijdelijke subsidiëring buiten het decreet zoeken. Dat wordt allemaal onderzocht.

Op langere termijn wil ik oplossingen aanreiken die dit pijnlijke schadedossier overstijgen. Minister Vervotte en ikzelf hebben opdracht gegeven aan Steunpunt om te onderzoeken op welke wijze we de beste verzekering kunnen aanbieden aan het vrijwilligerswerk, de verenigingen en de jeugdorganisaties. We maken daarvoor een vergelijkende studie van de polissen. We zullen tegen januari een pasklaar antwoord pogen te formuleren en een duidelijke brochure samenstellen met informatie voor het vrijwilligerswerk. Met de brochure kunnen zij de beste waarborg en dekking kiezen.

We onderzoeken ook of de Vlaamse Gemeenschap niet nog een stap verder kan gaan. Misschien kunnen we – zoals u hebt gesuggereerd – voor tijdelijke manifestaties van feitelijke organisaties een tijdelijke oplossing bieden door een gemeenschappelijke verzekering af te sluiten. Misschien kunnen we een collectieve supplementaire verzekering waarborgen boven op de individuele verzekering van elke organisatie. Die twee aspecten worden momenteel onderzocht. Ik wacht het resultaat af. Ik verwacht voor het zomerreces een duidelijk antwoord.

Ik wil vermijden dat in de toekomst nog dergelijke zaken gebeuren. We zullen natuurlijk nooit alle schadegevallen kunnen vermijden. We moeten zorgen dat het verenigingsleven en het vrijwilligerswerk in onze samenleving niet onmogelijk worden gemaakt door juridisering en door te veel alles juridisch te bekijken. De druk op vrijwilligers, zowel bij jongeren- als bij volwassenenorganisaties, wordt schier onhoudbaar. Daar wil ik een oplossing voor vinden. Als we daar niets aan kunnen doen, dan gaan we naar een verschraving van onze samenleving waar we met zijn allen alleen maar heel veel spijt van kunnen hebben.

Ik wil het schadegeval van de FOS ook juridisch oplossen. Daarbij vraag ik de medewerking van heel het parlement. Desnoods moeten we spitstechnologie aanwenden om die werking te kunnen waarborgen, ook als er een vergoeding moet worden betaald. Daardoor moet de FOS misschien overgaan naar een andere juridische structuur, maar ik wil de werking waarborgen en die 7.000 kinderen niet op straat zetten. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer de minister, ik deel uw mening volmondig. Dat zijn altijd pijnlijke dossiers. Er zitten menselijke drama's achter verborgen. De juridisering zal echter ook mensen ervan weerhouden om initiatieven en verantwoordelijkheid te nemen. We moeten daarmee opletten.

Uw antwoord wijst erop dat u die zaak op de voet volgt, maar ook dat er nog voldoende stof is om later in de commissie op terug te komen. Dit is te belangrijk om zomaar voorbij te laten gaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het aanbieden van video op aanvraag door de VRT via Telenet Digital TV tegen betaling

De voorzitter: De heer Carl Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we kunnen de krant niet meer openslaan of er wordt reclame gemaakt voor interactieve digitale televisie. Daar worden bovendien steeds meer nieuwe elementen aan toegevoegd.

Sinds Belgacom is gestart met interactieve televisie, gevolgd door Telenet, is de VRT op beide distributieplatformen actief. Vorige week werd een aanvullende overeenkomst getekend tussen de VRT en Telenet over video op aanvraag. In die overeenkomst staat dat de kijker die geabonneerd is op die interactieve digitale tv, informatieprogramma's zoals Terzake en Karrewiet op elk gewenst ogenblik binnen de 7 dagen kan bekijken. Voor informatieprogramma's zou dat gratis zijn, maar de VRT zegt dat voor alle andere programma's, die zo'n 35 uur video on demand vertegenwoordigen, een bescheiden bijdrage zal worden gevraagd.

In de overeenkomst staat ook dat het beeldarchief van de VRT, dat toch tot het cultuurhistorisch patrimonium behoort, moet worden gedigitaliseerd. Dat kost natuurlijk geld en de persoon die dat wenst te bekijken, kan dat doen tegen marktconforme voorwaarden.

Mijnheer de minister, in het regeerakkoord wordt ervoor gepleit om mee te gaan met alle nieuwe evoluties en mediatechnologieën in een pluriform distributielandschap. De nieuwe technologieën moeten worden geïntegreerd zonder dat de kosten van het basisaanbod voor de kijker verhogen. Voor de video on demand moet maar een bescheiden bijdrage worden betaald.

Mijnheer de minister, wat behelst die overeenkomst precies? Is die conform het regeerakkoord? Valt die onder het basisaanbod, dat in het kader van een snel wijzigend medialandschap mee moet evolueren? Het kan niet dat we enerzijds het kijk- en luistergeld hebben afgeschaft en anderzijds het tv-kijken opnieuw geruisloos belasten.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: De VRT en Telenet hebben inderdaad een akkoord gesloten. Mijnheer Decaluwe, u verwijst naar het regeerakkoord waarin twee fundamentele zaken staan. Een daarvan heeft betrekking op de basisdienstverlening, de tweede heeft betrekking op de rol van de VRT in het digitale tijdperk. Het is de wil van deze meerderheid om Vlaanderen een voortrekkersrol te laten spelen in de digitalisering.

Ik heb een discussienota 'De publieke omroep in het digitale tijdperk' bezorgd aan het parlement. Daarin staat onder meer dat het aanbieden door de publieke omroep van programma's op aanvraag strookt

met de huidige beheersovereenkomst. Daar moeten mijns inziens vier voorwaarden aan worden gekoppeld. Ten eerste moeten alle programma's kosteloos worden aangeboden. Ten tweede moet ook alles wat te maken heeft met informatie en nieuws kosteloos zijn. Ten derde moet wat daar niet onder valt, worden aangeboden tegen een redelijke prijs die de technische meerkost dekt. Ten vierde moet het aanbod van de VRT neutraal zijn ten aanzien van de diverse distributeurs.

De overeenkomst van de VRT en Telenet beantwoordt aan deze voorwaarden. Alle programma's zijn in open net gratis ter beschikking, hetzij via antenne hetzij via de kabel. Verder gaat de VRT in op mijn vraag om de nieuws- en informatieprogramma's kosteloos aan te bieden. Binnenkort zal iedereen dus op elk moment van de dag kosteloos de nieuwsuitzendingen van de VRT kunnen bekijken. Dat geldt ook voor de andere informatieprogramma's. Het aanbod is ook neutraal te aanzien van de distributeurs. Wat nu met Telenet is overeengekomen, kan morgen evenzeer met Belgacom of een andere distributeur. Wat de andere programma's van de voorbije 7 dagen betreft, zal een minimale prijs worden gevraagd waarvan de details nog niet bekend zijn. Men denkt daarbij aan een abonnementsprijs per maand om onbepaald de programma's van de voorbije 7 dagen waar de VRT rechten op heeft, te kunnen bekijken. Telenet is er ook met de andere omroepen nog niet uit of ze al dan niet per programma een betaling zullen vragen. Wat mij betreft, kan dat niet voor de VRT. Dat is ook de visie van de VRT. Het zou de bedoeling zijn een lage abonnementsprijs aan te rekenen waarmee alle programma's kunnen worden bekeken.

Volgens het concept van Telenet zou één collectieve bijdrage worden gevraagd per maand waarvan het grootste deel bij Telenet terecht komt voor de kosten en de opslagcapaciteit. Het saldo zou worden verdeeld over de omroepen naargelang de opgevraagde programma's. De omroepen moeten wel akkoord gaan met dit concept.

Het akkoord dat is gesloten, stemt daar perfect mee overeen. Het beantwoordt ook aan de vraag die ik aan de VRT heb gesteld, om bij voorrang werk te maken van VIA: verrijkte inhoud, interactiviteit en het ter beschikking stellen van het huidige digitale archief. Met het akkoord en het platform dat Telenet aanbiedt en met de ontwikkelingen die VRT en VTM reeds hebben doorgevoerd, zal Vlaanderen nu

aan de spits staan van Europa op het vlak van digitaliseren. We mogen daar trots op zijn. Deze evolutie beantwoordt ook aan het regeerakkoord waarin staat dat we alle middelen moeten aanwenden om de digitale kloof te dichten en de burgers interactief te betrekken via de nieuwe media.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Onze grote bekommernis was dat men programmaonderdeel per programmaonderdeel kon downloaden en dat er op het einde van de maand een factuur zou worden gezonden. Uit uw antwoord begrijp ik dat er een forfaitaire prijs op maandbasis zou worden gevraagd. De hoogte ervan zou afhangen van de onderhandelingen die Telenet zal voeren met alle andere omroepen.

Mijnheer de minister, we zullen morgen ruimschoots de tijd hebben om over de rol van de openbare omroep en het digitaal landschap te discussiëren.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Decaluwe, ik ben daarstraks iets vergeten te vermelden. Het nieuws- en informatiepakket is gratis. Voor de programma's van de afgelopen 7 dagen die men wenst te bekijken, is er een forfaitaire prijs per maand. Daarnaast is er ook nog het aanbod van video op aanvraag voor andere programma's. Momenteel moet daarvoor worden betaald. Wie een video koopt, bestelt of huurt, betaalt daarvoor natuurlijk een kleine bijdrage.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Sven Gatz tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de controle op onthaalbureaus

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, zeer onlangs is ons ter ore gekomen dat er een rapport van de Inspectie van Financiën klaar is. Het had tot doel een doorlichting op het financieel-technisch en managementvlak van de onthaalsector voor de inburgering te bieden. Het gaat daarbij meer bepaald om de acht onthaalbureaus die onze deelstaat rijk is.

Ik zal hier niet het hele rapport aanhalen dat we vandaag hebben gekregen van de voorzitter van de Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen. Mijnheer de minister, ik heb begrepen dat we op uw vraag en die van de heer De Wever in de commissie wat dieper zullen ingaan op de inhoud van het rapport. Toch is het politiek feit belangrijk genoeg om er vandaag al een actuele vraag aan te wijden.

De Inspectie van Financiën komt tot een aantal toch wel verrassende vaststellingen. We hadden dat enigszins, maar toch niet in die scherpe mate, kunnen verwachten. Zo zijn er een aantal zeer grote verschillen tussen de onthaalbureaus, onder andere op het vlak van uren maatschappelijke oriëntatie. Dat geldt evenzeer voor de financiële kostprijs van de trajecten. Er worden grote afwijkingen vastgesteld tussen de verschillende onthaalbureaus. Bij de ene kunnen die tot drie keer meer bedragen dan bij de andere. De inspectie zegt daar wel bij dat er geen financiële malversaties werden vastgesteld. Dat is maar goed ook. De transparantie en de boekhoudregels zijn wel voor verbetering vatbaar. We hadden kunnen vermoeden dat er verschillen waren, maar we weten nu pas dat ze zo groot zijn.

Mijnheer de minister, deze regering stelt – terecht – veel middelen ter beschikking voor inburgering. Minister-president Letorme heeft in de Septemberverklaring verklaard dat er de volgende jaren nog heel wat meer middelen zullen gaan naar de inburgering. Het lijkt me dan ook noodzakelijk te weten wat uw eerste politieke reactie is op dit rapport. U had het rapport trouwens in juni aangekondigd.

Mijn tweede vraag is fundamentele. Ze gaat over de positie en de rol van de onthaalbureaus. We hebben een hele weg afgelegd. In de jaren zeventig en – zeker – in de jaren tachtig was er een boom van middenveldorganisaties in de sector. Dat was ook noodzakelijk om de eenvoudige reden dat het onthaalbeleid van de regering niet zo bijster uitgebouwd was. We moeten dat eerlijk durven toegeven. De leemte werd ingevuld door heel wat VZW's.

Nu zijn we toch weer enkele jaren verder. In de jaren negentig zijn we tot de vaststelling gekomen dat, om een echt antwoord te kunnen bieden op de problematiek van de integratie, de inburgering, enzovoort, een meer coherente en centraal gestuurde beleidsvisie nodig is. We zitten nu nog altijd in die fase. Het inburgeringsbeleid is opgestart. We zitten bijna op kruissnelheid. Na lezing van het rapport van de

Inspectie van Financiën zou ik willen weten hoe u op korte termijn de relatie met de onthaalbureaus ziet evolueren.

Naar mijn aanvoelen evolueren ze meer naar een soort van onderaanneming? Klopt dat? Dat betekent daarom niet dat ze geen vzw's meer kunnen zijn of dat ze niet in andere activiteiten een bepaalde autonomie kunnen behouden en ontwikkelen. Op het vlak van partnerschap in inburgering zouden we echt van een contract van onderaanneming kunnen spreken, als we dat tenminste in zulke termen mogen stellen.

Mijnheer de minister, wat is uw eerste principiële reactie ten opzichte van het door u gevraagde rapport? Hoe ziet u de relatie tussen u en uw administratie enerzijds en de acht onthaalbureaus anderzijds evolueren binnen de context van onderaanneming?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik heb zelf aan de Inspectie van Financiën gevraagd om de sector van onthaalbureaus door te lichten. Ik denk niet dat veel ministers spontaan aan de controledienst van de regering vragen om hun sector grondig door te lichten. Ik heb in juni 2005 gezegd dat uit de evaluatie van een jaar inburgeringsbeleid bleek dat het duur was. Ik heb ook meegedeeld aan deze assemblee dat de sector moet leren om meer te doen met hetzelfde geld.

Ik herhaal kort de historiek. Er is de beslissing van de Vlaamse Regering van 29 april om op mijn voorstel de Inspectie van Financiën te vragen de sector van onthaalbureaus door te lichten. Die doorlichting is gebeurd en de audit is vorige week binnen de Vlaamse Regering besproken. Ik heb meteen een stappenplan voorgesteld om een aantal dingen dringend bij te sturen. We doen dus niet alleen vaststellingen, maar we willen vermijden dat dingen blijven fout lopen in de toekomst.

We zullen binnen afzienbare tijd trouwens hetzelfde doen met de integratiesector. Ik zal de Inspectie van Financiën vragen om ook die sector door te lichten en de puntjes op de i te zetten.

Mijnheer Gatz, ik heb spontaan beslist om dit rapport te bespreken binnen de commissie voor Inburgering van het Vlaams Parlement. Dit is een belangrijk gegeven voor een goed begrip. Ik heb vandaag namelijk een communiqué van een bepaalde fractie

gelezen waarin wordt gedaan alsof men plots zelf op speurtocht gaat. Ik heb vrijdag spontaan het rapport overgemaakt aan de voorzitter van de commissie omdat de volksvertegenwoordiging moet weten hoe de vork in de steel zit binnen de sector van de ont-haalbureaus.

Ondertussen beginnen de gemoederen zich te roeren. Ik wil daarom benadrukken dat de inspectie duidelijk zegt dat er geen fraude is gepleegd. In deze jonge sector ontbreken echter een aantal duidelijke regels en afspraken. Ik denk bijvoorbeeld aan boekhoudkundige regels, afschrijfgeregels en kostprijs per traject. Ik denk ook aan een sterkere aansturing van de sector door de centrale administratie en meer controle op het terrein. Dat gebeurt vandaag allemaal niet. Deze sector had eigenlijk geen bestuursverleden en heeft in een jaar tijd plots een heel zwaar maatschappelijk gewicht moeten torsen. De sector was daar duidelijk nog niet op berekend.

We hebben het rapport van de Inspectie van Financiën met sector en de administratie besproken. Mijn devies is dat groeipijnen onvermijdelijk zijn, maar op een bepaald moment moet men die fase achter zich laten en gaan voor professionalisering. We zullen dan ook vanaf nu tot het voorjaar 2006 een aantal regels vaststellen.

Op de eerste plaats gaat het over de boekhoudkundige regels en de afschrijfgeregels. Het gaat ook over de duur en de inhoud van de cursus maatschappelijke oriëntatie. Dat is allemaal werk voor de komende weken en maanden. Vanzelfsprekend zijn de sector en de administratie daarbij betrokken. Het besef is gegroeid dat dit nodig is.

Ik wil benadrukken dat ik zelf aan de regering heb voorgesteld om te remediëren en om met een stappenplan te zorgen voor de professionalisering, zowel financieel als organisatorisch. Dat voorstel draagt de goedkeuring weg van de Inspectie van Financiën, die de doorlichting heeft gedaan, en ook van de sector zelf. Verkeerde boekingen of uitbetalingen moeten worden rechtgezet, ook al gaat het over zaken uit het verleden. Het spreekt voor zich dat de besteding van ons belastinggeld oordeelkundig moet gebeuren. Ik herhaal het: ik lig zelf aan de basis van de doorlichting en het rapport dat aan het parlement wordt overgemaakt. Samen met de sector wil ik die professionalisering doorvoeren.

In elk geval wil ik in het kader van het inburgeringsdecreet de doelgroepen uitbreiden. Dat zal tegen eind 2005 in dit parlement worden besproken. Op

legistiek vlak is het een titanenwerk, maar we zijn ermee bezig en dat zal lukken, in de geest van wat het regeerakkoord daarover voorschrijft.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb nog twee bijkomende vragen waar in de commissie misschien nog nader op kan worden ingegaan. Een van de hoofddoelstellingen van de audit is een inzicht verwerven in de kostprijs van de trajecten. Wordt die kostprijs hét criterium bij het uniformiseren van de werking van de bureaus?

Verder verneem ik dat u dezelfde oefening wilt maken voor de gehele integratiesector. In de inburgeringssector zijn de parameters tamelijk goed bepaald: er zijn de trajecten en er zijn de opdrachten om taallessen en maatschappelijke oriëntatie te onderwijzen en voor jobtoeleiding te zorgen. De taken van de integratiesector zijn iets algemener. Hoe zal men dat daar aanpakken? Wat zal men daar precies meten?

Minister Marino Keulen: De kostprijs per traject is één van de parameters bij de beoordeling van de ont-haalbureaus. Ook de inhoud van de cursussen maatschappelijke oriëntatie is van belang. Iedereen pakt het vandaag een beetje volgens eigen inzichten aan. Er zit weinig lijn in, en dat moeten we uniformiseren. Ook de tijdsduur moet overal dezelfde worden.

Uniforme boekhoudkundige regels en afschrijfgeregels moeten voor elk onthaalbureau gelden. Ook een duidelijke sturing vanwege de administratie is nodig. Vandaag bestaat de administratie Inburgering uit amper zes fulltime-equivalente krachten. Zij moeten een van de maatschappelijk meest gevoelige sectoren mee richting geven. Dat betekent dat het kabinet en de administratie permanent overwerkt zijn. In elk geval blijven we ervoor gaan.

Inzake de integratiesector zullen we oordelen op basis van het regeerakkoord. De sector moet ook een aanspreekpunt voor de autochtonen in de buurten worden. Is dat het geval? In welke mate is men echt met integratie bezig? In welke mate zorgt men ervoor dat mensen een beetje loskomen uit de groep waarin ze zitten opgesloten en helpt men hen om in de samenleving als geheel actief te worden? Dat zal misschien tot pijnlijke vaststellingen leiden, maar dat mogen we niet uit de weg gaan.

Het is eigenlijk al te vaak zo dat zachte heelmeesters stinkende wonden maken. Ik herhaal dat ik niets te verbergen heb, ik denk dat de andere mensen in de

sector evenmin iets te verbergen hebben. Dit is nu eenmaal de gang van zaken: een belangrijke sector moet professioneel werken en dat leidt soms inderdaad tot wat groeipijnen, maar die horen erbij.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Jurgen Verstrepen tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de deelname van ministers aan spelprogramma's op televisie

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de voorzitter, collega's, eerst en vooral wil ik de minister-president mijn innige deelneming betuigen: u bent blijkbaar niet de slimste mens ter wereld. Blijkbaar is er minstens een persoon uit uw entourage die daar niet ongelukkig mee is, meer bepaald uw secretaresse. Ze reageert opgelucht omdat ze voortaan uw agenda niet meer hoeft aan te passen voor een televisiequiz.

Het is een kwestie van prioriteiten, natuurlijk. Ik herinner me dat in dit parlement nog niet zo lang geleden een discussie werd gevoerd over BV's die verkozen werden en dan optraden in amusementsprogramma's. Blijkbaar wordt het gat nu dichtgerekend door de ministers en de minister-president zelf, want blijkbaar wilt u nu ook BV worden.

Op de website van de VRT wordt 'De slimste mens' omschreven als een amusements- en showprogramma, het is dus niet zomaar een quiz. In de voorrondes konden we reeds genieten van de minister van Cultuur uit uw regering, de heer Anciaux, die daar zijn cultuurkennis tentoongespreid heeft en bepaalde dingen niet kende. Dat was echter nog maar een voorronde, de echte vedetten komen later, u kwam dan ook een paar dagen later, mijnheer de minister-president.

Niet alleen wij in Vlaanderen stellen ons vragen over dit programma, in het buitenland gebeurt dat ook. Op een beurs in het buitenland waar het programma 'De slimste mens' te koop werd aangeboden, vielen de mensen van verbazing van hun stoel omdat de Vlaamse minister-president eraan meedeed.

De kwestie wordt nog onduidelijker als ik vertel wat ik gisteren op de website van minister van Media Bourgeois las: 'Als de politiek niet meewil, nemen misschien beter anderen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Ik doe hier een duidelijke oproep, een uitnodiging aan de zenders: nodig politici uit voor informatieve of zelfs infotainmentprogramma's, maar hou ze alstublieft weg uit entertainmentprogramma's. Als de politiek zich niet wil beschermen tegen verkleuring, dan moet de politiek maar beschermd worden tegen zichzelf'. Dat zijn de woorden van uw mediaminister, de heer Bourgeois. Hij gaat nog een stap verder: hij is van mening dat er een soort gedragscode moet komen.

Ik citeer ook graag de woorden van een prominent lid van uw kartelpartner, de N-VA, dat in februari 2005 het volgende vertelde: 'We pleiten voor het invoeren van een verbod voor politici om deel te nemen aan spelprogramma's op televisie'. Dat is natuurlijk nogal moeilijk, want het gaat om uw collega's, om uw ministers, om uw regering en om uw kartelpartner.

Wat is het nu eigenlijk, vraag ik me af, zonder een oordeel te vellen over wie de olijkerd moet gaan uithangen in een dergelijk programma. Zoals u weet, is alles perceptie. Er zijn mij van die maandagavond toch een paar beelden bijbleven. Tijdens 'De slimste mens', mag minister-president Leterme 40 minuten lang de vrolijke, sympathieke kwast uithangen. Deze keer kwam u niet notarisachtig over – ik begrijp wel dat u iets wilt doen aan uw imago –, maar zit u daar 40 minuten lang vrolijk antwoordjes te geven, waarvan u er sommige kende en andere niet. En dan, na 'De slimste mens', ongeveer een 10 minuten later, kregen we een beeld van uw andere minister, minister van Welzijn Vervotte. Zij kreeg in het nieuws echter amper 4 minuten tijd om op televisie uit te leggen wat ze ging doen aan de armoedebestrijding. Ik weet het, dat is misschien niet zo belangrijk in Vlaanderen, maar ze mocht slechts 4 minuten in beeld. (*Rumoer*)

De heer Eric Van Rompuy: U bent zelf toch ook jarenlang op Zwart/Wit geweest?

De heer Jurgen Verstrepen: Dat was ook mijn programma, Zwart/Wit, natuurlijk zat ik er dan in. Mijnheer Van Rompuy, u heeft in de vorige legislatuur zelf jarenlang gefulmineerd tegen al die politici in amusementsprogramma's. Nu hoeft dat niet meer?

We kregen maandagavond dus 4 minuten minister Vervotte, die aan tafel zit bij mensen die in armoede leven, en 40 minuten minister-president Leterme die zich amuseert in een olijke quiz omdat hij ‘persoonlijk gevraagd’ is.

Mijn vraag is eigenlijk zeer eenvoudig. Wat is de houding van de Vlaamse Regering en van de minister-president ten aanzien van politici en ministers die in amusements-, spelletjes- en showprogramma’s optreden? Mij is het op dit ogenblik zeer onduidelijk. De meningen van de kartelpartners verschillen sterk. Ze zijn zwart-wit. (*Applaus bij Vlaams Belang*)

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, ik ben van oordeel dat iedere minister, zelfs de minister-president, volwassen genoeg en man of vrouw genoeg is om te oordelen of hij of zij al dan niet op uitnodigingen voor televisie-uitzendingen ingaat. (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Jurgen Verstrepen: Ik wil de minister-president erop wijzen dat ik geen multiplechoicevraag heb gesteld. Een kort antwoord is hier niet aan de orde. Ik heb alleszins nog geen antwoord op mijn vraag gekregen.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer Verstrepen, ik zal mijn antwoord nog eens herhalen. Misschien moet u het opschrijven. Ik ben van oordeel dat iedere minister, ook de minister-president, man of vrouw genoeg is om zelf te oordelen of hij of zij al dan niet op uitnodigingen voor televisie-uitzendingen ingaat.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de minister-president, ik heb daarnet goed geluisterd. Het is niet omdat u aan De Slimste Mens hebt deelgenomen dat u nu plots arrogant op de man moet spelen. Ik heb gevraagd wat de houding van de Vlaamse Regering in haar totaliteit is. Minister Bourgeois en de N-VA zijn hier radicaal tegen. Ik zou dan ook graag wat meer uitleg krijgen in plaats van een korte oneliner die we uit andere televisieprogramma’s kennen. (*Applaus bij Vlaams Belang*)

Minister-president Yves Leterme: Ik denk dat mijn antwoord duidelijk genoeg was. Ik heb hier niets aan toe te voegen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Samengevoegde actuele vragen van de heren Joris Van Hauthem en Eloi Glorieux tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het voorstel van de Vlaamse Regering betreffende de vluchtroutes vanuit Zaventem

De voorzitter: Minister Peeters antwoordt namens minister-president Leterme.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de voorzitter, we hadden verwacht en gehoopt dat tegen 15 oktober een akkoord over de toekomst van de luchthaven van Zaventem zou worden afgesloten. We hebben echter moeten vaststellen dat er geen akkoord is. Er is op dit ogenblik in feite niets. Bovendien wordt het dossier steeds ingewikkelder. In dit technisch, juridisch en politiek kluwen vindt een kat haar eigen jongen niet meer terug.

Als we de berichtgeving mogen geloven, liggen momenteel drie verschillende plannen op tafel, met name het voorstel van de Vlaamse Regering, het voorstel van de Brusselse hoofdstedelijke regering en de onderhandelingsnota van minister Landuyt. Het Vlaams Parlement is overigens niet op de hoogte van de inhoud van het voorstel van de Vlaamse Regering. We weten enkel wat in de media uitlekt. Ik ga ervan uit dat minstens twee van deze plannen of voorstellen haaks op elkaar staan.

De laatste dagen zijn in verband met dit dossier een aantal vreemde dingen gebeurd. Zo stapt minister Landuyt, in volle onderhandelingsperiode, plots naar het Hof van Cassatie. Hij hoopt dat het Arbitragehof hem de bevoegdheid zal geven om de geluidsnormen in de lucht vast te stellen.

Ik vraag me af waarom dat zolang heeft geduurd. Mijnheer de minister, misschien hebt u zich die vraag ook gesteld. Ik neem aan dat men zal wachten op de uitspraak van het Hof van Cassatie om, eventueel, tot een akkoord te komen.

Mijnheer de minister, gisteren had u met de Brusselse en de federale regering rond de tafel moeten zitten. Vandaag lezen we dat het onderhoud werd afgeblazen, omdat foutieve gegevens aan Belgocontrol werden doorgegeven in verband met het Vlaamse Zaventemplan. Minister Landuyt zegt daarover dat uw verklaringen prietpraat zijn. Werden foutieve gegevens doorgegeven? Zo ja, wie is daar verantwoordelijk voor?

Mijnheer de minister, daarnaast blijft ook de houding van de Brusselse regering onbegrijpelijk. Deze houding staat haaks op het uitgangspunt van de Vlaamse Regering over de billijke spreiding van de nachtvluchten, met name het spreiden van de lasten en de lusten. De Brusselse regering blijft bij haar standpunt, met de medeplichtigheid van de Vlaamse partijen in de Brusselse regering, want zij hebben de geluidsnormen mee goedgekeurd. Zij hebben toen verzuimd hun verantwoordelijkheid te nemen. Het feit dat nu nog geen dwangsommen worden geïnd, betekent bijzonder weinig.

Mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, uiteindelijk wordt u gehanteerd door de Brusselse regering en haar onwerkbaar geluidsnormen. Men heeft misschien wel de vinger van de trekker gehaald, maar de haan van het pistool dat tegen uw hoofd staat, is nog altijd gespannen.

Ik heb de cijfers van de vliegbewegingen van september. Ik geef toe, het zijn geen gewogen vliegbewegingen, maar in september verliepen 41,4 procent van de dag- en nachtvluchten via zone 1 – Diegem en de Noordrand –, 7,5 procent via zone 3 – Sterrebeek, Wezembeek-Oppem, Kraainem en Tervuren –, 36,4 procent via zone 4 – Erps-Kwerps en Kortenberg –, 14 procent via zone 5 – Steenokkerzeel –, 0,6 procent via zone 6 – Perk – en 0,1 procent via zone 2 – Brussel. Dat is het totaal aantal, niet-gewogen, vliegbewegingen.

Als we die cijfers bekijken, kunnen we onmogelijk begrijpen dat de Brusselse regering bij haar houding blijft, de geluidsnormen als een chantagemiddel blijft hanteren en uitgaat van het principe dat Brussel wel de lusten van de luchthaven wil, maar niet de lasten.

Mijnheer de minister-president, is er eensgezindheid over het voorstel van de Vlaamse Regering? Het is een publiek geheim dat de ministers Anciaux en Moerman niet op dezelfde lijn zitten.

Werden effectief foutieve gegevens doorgegeven aan Belgocontrol? Zo ja, wie is daar verantwoordelijk

voor? Wat zijn op dit ogenblik de knelpunten die nog weggewerkt moeten worden?

Wanneer verwacht u eventueel een akkoord? Kortom, ik zou in zo algemeen mogelijke termen een stand van zaken willen vragen.

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, twee weken geleden stelde ik in de commissie een vraag om uitleg aan de minister-president over het standpunt van de Vlaamse Regering na weken en maanden onderhandelen. Ik vroeg ook welke de voorstellen van de Vlaamse Regering waren op het overleg van de federale regering en de gewesten. De minister-president antwoordde toen dat de regering eigenlijk nog geen standpunt had. Ik vond het op zich zeer eigenaardig dat men al maanden aan het onderhandelen is en op twee weken voor het aflopen van die onderhandelingen nog geen standpunt heeft.

De minister-president zei ook dat ik moest begrijpen dat hij het achterste van zijn tong niet kon laten zien zolang de onderhandelingen lopen om de slaagkansen niet te hypothekeren. Daar kon ik natuurlijk wel enig respect voor opbrengen, mijnheer de minister-president, maar ik vond het wel bijzonder eigenaardig dat u de dag nadien, op heel wat van die praktische vragen die ik had gesteld, voor de televisiecamera's wel een antwoord gaf. Dat vond ik een gebrek aan respect voor het parlement.

Ik heb vragen bij de strategie van de Vlaamse Regering in de onderhandelingen. Als men wekenlang aan het onderhandelen is en dan plots drie dagen voor het aflopen van de vooropgestelde termijn van de onderhandelingen met een zeer verregaand voorstel komt, als gevolg waarvan de onderhandelingen bijna opnieuw van nul moeten beginnen, dan weet men op voorhand dat men er niet tijdig mee klaar zal zijn.

Het voorstel, voor zover het klopt, want mijn informatie heb ik alleen uit kranten en Belga-berichten gehaald, zou impliceren dat er elke dag een andere piste moet worden gebruikt. Als het zo simpel was, zou het probleem misschien al wel veel vroeger opgelost zijn. Niet alleen heel wat bewonerscomités maar ook Belgocontrol hebben ondertussen al duidelijk laten weten dat een dergelijk voorstel wel mooi is maar technisch heel moeilijk realiseerbaar is en in elk geval tot misverstanden en verwarring kan leiden

en als gevolg daarvan een verhoogd risico op ongevallen.

Ondertussen zien we dat Belgocontrol blijkbaar op een foute tekst commentaar heeft gegeven. 'Prietpraat' noemde federaal minister Landuyt dat, en hij zei dat hij wel de goede versie had doorgegeven. Terwijl dit gekissebis voortgaat, overwegen het gemeentebestuur van Herent en dat van Huldenberg juridische stappen. Het houdt in dit geval zeker niet op.

We horen ook dat minister Landuyt plots een oplossing heeft gevonden in het herfederaliseren van de bevoegdheid over de geluidsnormen voor vliegtuiglawaai, dus het doorvoeren van een omgekeerde staatshervorming. Het probleem is dat elk voorstel dat nu op tafel blijkt te liggen, vooral uitgaat van het verschuiven van de hinder en niet ingaat op de kern van het probleem, namelijk een drastische afbouw van het aantal nachtvluchten, zodat zowel in Brussel als in de Rand en in de ooststrandgemeenten een rustperiode tijdens de nacht zou kunnen plaatsvinden.

Ik verwijs naar het voorstel dat de Bond Beter Leefmilieu samen met heel wat bewonersgroepen heeft gedaan, waarin ze stellen dat ze ermee zouden kunnen leven dat het aantal nachtvluchten op 10.000 zou worden gebracht. Waarom zou de Vlaamse Regering dit niet als uitgangspunt nemen?

Mijnheer de minister-president, wat houdt het voorstel van de Vlaamse Regering nu precies in? Ik zou het graag eens willen lezen, en niet alleen via lekken in de media informatie moeten bijeenprokkelen. Is de Vlaamse Regering bereid het voorstel dat de Bond Beter Leefmilieu samen met het grootste deel van de bewonersgroepen heeft uitgewerkt en waarbij het aantal nachtvluchten zou worden beperkt tot 10.000, te verdedigen aan de onderhandelings tafel als haar officiële standpunt? Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering over het voorstel van minister Landuyt om een en ander opnieuw federaal te maken? Is de Vlaamse Regering het daarmee eens? Is de kartelpartner van uw partij, de N-VA, het daarmee eens?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de Vlaamse Regering heeft vier uitgangspunten in dit heel belangrijke dossier. Alle voorstellen die de Vlaamse Regering tot nu toe heeft geformuleerd en de volgende dagen en weken mogelijk nog zal formuleren, gaan uit van deze uitgangspunten en worden eraan getoetst. Ik zet ze

daarom even op een rijtje. Ten eerste moet de hinder evenwichtig en billijk worden verdeeld, waarbij de gewestgrens geen rol mag spelen. Dat laatste wil ik benadrukken. Ten tweede moeten er stille ogenblikken worden gerealiseerd, zowel tijdens het weekend als 's nachts. Ten derde moet er een stabiel juridisch kader worden gecreëerd voor de verdere ontwikkeling van de luchthavenactiviteiten. Dat is erg belangrijk. Ten vierde is het evident dat alle voorstellen en scenario's technisch te realiseren moeten zijn. Alfa en omega daarbij zijn natuurlijk dat de veiligheid van iedereen die een vliegtuig neemt, gegarandeerd moet zijn.

Ik wil ook benadrukken dat we een aantal beslissingen reeds hebben genomen, daar er reeds een consensus over bestaat. Dan gaat het over twee periodes, één na september 2008 en één voor september 2008. Dat is immers het ogenblik waarop DHL zal worden geherstructureerd. Zo zal het aantal nachtvluchten tussen 23 uur en 6 uur worden beperkt tot 18.000 per jaar. Mijnheer Glorieux, ik wil u eraan herinneren dat de milieuvergunning, ook verleend door de vorige regering, het aantal nachtvluchten vastlegde op 25.000. Nu gaan we dus van 25.000 naar 18.000, waarbij we zowel het ecologische aspect als het economische, met de rendabiliteit van de luchthaven, in overweging hebben genomen.

Ook wordt het geluidsquotum beperkt tot 35.000 QC per jaar. Er geldt een maximaal quotum van 8 QC, met een uitzondering tot 12 QC voor 2500 bewegingen per jaar, waarvan 2100 vertrekbewegingen. Na september 2008 zal er een beperking zijn tot 12 QC tussen 6 en 7 uur.

Wat de periode voor september 2008 betreft, hebben we ook al twee beslissingen genomen. Het maximale individuele quotum wordt tijdens de nacht, dus tussen 23 en 6 uur, teruggebracht tot 8 QC. Voor 20 percent van de bewegingen geldt een uitzondering tot 12 QC. Het maximale individuele quotum wordt tijdens de ontwaakperiode, dus tussen 6 en 7 uur, teruggebracht.

Dit zijn afspraken die reeds werden gemaakt in consensus en die we als uitgangspunt nemen.

Ik ga nu heel concreet in op de vragen.

U vroeg of er eensgezindheid is in de Vlaamse Regering. Dat is evident, en dat geldt niet alleen voor de geformuleerde uitgangspunten. Ook de voorstellen die op de onderhandelingstafel zijn gelegd, zijn

vooraf in de Vlaamse Regering met de betrokken ministers besproken. In de jongste onderhandeling met minister Landuyt en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest hebben we een voorstel voorgelegd. Na een discussie werd besloten dat het Vlaamse voorstel, het Brusselse voorstel en het voorstel van minister Landuyt samen zouden worden voorgelegd aan Belgocontrol om er zeker van te zijn dat ze technisch in orde zijn en dat er geen problemen mee zijn op het vlak van de veiligheid.

Belgocontrol heeft het Vlaamse voorstel onderzocht, maar is blijkens het eigen document uitgegaan van een onjuiste voorstelling daarvan. Bij de besprekingen vrijdag werd afgesproken dat minister Landuyt de voorstellen zou bezorgen aan Belgocontrol om ze te laten onderzoeken. Het is een ernstig dossier, dat van belang is voor de werkgelegenheid. Als we het niet tot een goed einde brengen, dan heeft dat gevolgen voor de economie. Het is dan ook eigenaardig dat minister Landuyt het heeft over 'prietpraat' en andere dingen. Zulke bewoordingen lijken me niet gepast, maar daar moet hij zelf over oordelen.

De gegevens werden dan maar rechtstreeks overgemaakt aan Belgocontrol, dat nu heel duidelijk weet welke voorstellen we hebben geformuleerd. Morgen hebben we een nieuw contact met Belgocontrol en minister Landuyt om hun inschatting van ons voorstel te vernemen. Mijnheer Van Hauthem en mijnheer Glorieux, daarmee is uw vraag duidelijk beantwoord.

Het moet onderlijnd worden dat de voorstellen die we totnogtoe hebben gedaan, en zeker het laatste, ingaan op de vraag van minister Landuyt zelf om op heel korte tijd de problematiek voor de weekends en de nachten op te lossen. Het voorstel dat gedragen wordt door de Vlaamse Regering gaat uit van de vier principes die ik zonet heb genoemd. Het gaat om de nachtvluchten en de weekends, waarmee er een probleem is door het arrest van de Raad van State.

Over de kwestie van het Hof van Cassatie en de herfederalisering van de bevoegdheden heeft de Vlaamse Regering nog geen standpunt ingenomen. Ik kan u echter wel mijn persoonlijk standpunt geven. Er wordt hier namelijk geen discussie gevoerd over de regionalisering of herfederalisering van bevoegdheden, het gaat om het probleem van de hiërarchie der normen.

Als een bepaalde deelstaat een beslissing neemt, dan moet daarbij rekening worden gehouden met het evenredigheidsbeginsel. Als een beslissing wordt

genomen op basis van de eigen bevoegdheden – in dit geval een ordonnantie –, dan moet daarbij rekening worden gehouden met de bevoegdheden van de federale en de Vlaamse overheden. Dat is hier van toepassing voor het vastleggen door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van kwaliteitsdoelstellingen voor het geluid afkomstig van vliegtuigen. De uitoefening daarvan mag immers niet onmogelijk gemaakt worden. Hier komen in casu de exploitatie van de luchthaven, het beheer van het luchtruim en het afleveren van een milieuvergunning voor de luchthaven in gevaar als dat evenredigheidsprincipe niet wordt gevolgd.

De discussie gaat dus niet over de herfederalisering van bevoegdheden, maar over de hiërarchie der normen en het toepassen van het evenredigheidsbeginsel. *(Opmerkingen van de heer Jos Stassen)*

In een federale constellatie is er geen hiërarchie der normen. Daardoor ontstaat een probleem dat opgelost wordt door het evenredigheidsbeginsel. Als dat gevolgd wordt, is zo'n ordonnantie een probleem. Dat is waarmee we nu geconfronteerd worden. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. De uitgangspunten kenden we al. Er bestaat ook weinig discussie over. De zaken waarover al een consensus bestaat, zowel voor als na september 2008, waren ook al bekend. Het knelpunt betreft de wijze van landen en opstijgen. We hebben het niet langer over de QC's nachts en overdag, want ook daarover is men het eens.

Hoe stijgen de vliegtuigen op en hoe landen ze? Moeten de opstijgende vliegtuigen net zoals nu een bocht nemen over de ring omdat ze niet rechtdoor boven Brussel mogen vliegen? Uw voorstellen kennen we slechts gedeeltelijk. We weten bijvoorbeeld dat u wilt dat er wordt geland in een rechte lijn boven Brussel. Dat lijkt me trouwens niet meer dan logisch. Uw voorstellen staan echter nog steeds haaks op die van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Ik dank u voor de klaarheid over wie foutieve gegevens heeft doorgespeeld aan Belgocontrol. Het is duidelijk dat federaal minister Landuyt dat heeft gedaan. Op de vraag waarom hij foutieve gegevens heeft doorgespeeld, kunnen we nu niet antwoorden.

De herfederalisering van de geluidsnormen is niet het punt. Federaal minister Landuyt heeft aan de rech-

ter gevraagd om uit te zoeken bij wie de bevoegdheid ligt. U hebt het over het evenredigheidsbeginsel. Ik kan daar wel inkomen, maar de vraag is hoe het beginsel kan worden afgedwongen.

U hebt niet geantwoord op de vraag welke mogelijkheden de Vlaamse Regering heeft om de Brusselse regering tot meer redelijkheid te dwingen. Volgens mij hebben alleen de twee Vlaamse ministers en de staatssecretaris in de Brusselse regering daartoe de mogelijkheid. Toen in 1988 het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest werd opgericht, werd ons gezegd dat er pariteit in de regering zou zijn. Nooit zou tegen Vlaanderen geregeerd kunnen worden. Dankzij de pariteit zouden we desnoods de Brusselse regering kunnen blokkeren.

Mijnheer de minister, u hebt dit een ernstig dossier genoemd. Ook wij nemen het ernstig. Daarom zijn we van mening dat de Vlaamse partijen hun Brusselse ministers en staatssecretaris misschien moeten aanmanen om het blokkeringsmechanisme in werking te laten treden. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik kan enkel nog een keer onderstrepen dat we heel veel inspanningen leveren om dit heel ernstige dossier tot een goed einde te brengen. Tijdens de onderhandelingen moet natuurlijk enige voorzichtigheid aan de dag worden gelegd. Het is niet goed om met voorstellen te zwaaien naar de buitenwereld. Het belangrijkste is om resultaten te boeken aan de onderhandelingsstafel en daarvoor doen we alles wat binnen onze mogelijkheden ligt. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord. Het spreekt vanzelf dat we de vier uitgangspunten die u hebt opgesomd, volmondig onderschrijven. Het probleem is dat u ze niet zult realiseren als u blijft uitgaan van een loutere verschuiving van het aantal vluchten op basis van 18.000 nachtvluchten per jaar en een groei overdag tot 400.000 vluchten per jaar, want dat wil de nieuwe uitbater van de luchthaven.

De oplossing bestaat erin het voorstel van de Bond Beter Leefmilieu over te nemen. De vier goede principes, namelijk de billijke spreiding over de gewestgrenzen heen, het inlassen van stille momenten, een stabiel kader en technisch haalbare en veilige routes, zouden dan vanzelf gerealiseerd worden.

Dat geldt zeker voor de nacht, maar het spreekt voor zich dat er ook naar een plafonnering voor de dag moet worden gestreefd.

Ten slotte, mijnheer de minister, uit uw verslaggeving over het verloop van de situatie en welke versie nu al dan niet door minister Landuyt aan Belgocontrol is overhandigd, maak ik op dat minister Landuyt, die u van prietpraat beschuldigt, een prutser is. Dit is natuurlijk een zwaarwichtige zaak en ik stel me vragen bij de manier waarop ze door die zogenaamde topministers wordt afgehandeld.

Minister-president Yves Leterme: Ik was niet van plan om het woord te nemen, ik sluit me trouwens aan bij het antwoord van minister Peeters, maar als we vandaag nog problemen hebben rond de luchthaven, is dat toch hoofdzakelijk te wijten aan een groene minister die de boel compleet verknoeid heeft! *(Applaus bij CD&V, N-VA en het Vlaams Belang)*

De heer Eloi Glorieux: Dat had ik verwacht! Dat is een doodoener die u telkens weer gebruikt als u vastzit. *(Rumoer)*

Mag ik u erop wijzen dat de groenen, om het even van welke taalrol, al tweeënehalf jaar uit de federale regering weg zijn en al bijna anderhalf jaar uit de Vlaamse en de Brusselse. U bent degene die het allemaal met redelijkheid en in een wip zou gaan oplossen. *(Rumoer)*

Mag ik er u ook op wijzen dat de Brusselse geluidsnormen, die de boosdoener zijn, in maart 1999 tot stand kwamen. Op dat ogenblik zat Groen! – toen nog Agalev – niet eens in het Brussels parlement. Maar uw partij, mijnheer de minister-president, zat wel in de Brusselse regering. Dus als u het hebt over de oorsprong van alle kwaad, dan moet u eerst uw dossier en uw geschiedenis leren. *(Applaus bij Groen!/Rumoer)*

Minister-president Yves Leterme: Voor zover iemand nood zou hebben aan een opfrissing van het geheugen, herinnert minister Huytebroeck ons aan de houding van groene ministers in dit dossier. *(Applaus bij CD&V)*

De heer Eloi Glorieux: U zit in de regering van minister Huytebroeck! Wij niet! Als minister Huytebroeck spreekt, doet zij dat namens de Brusselse regering waar u in zit! Zij spreekt zeker niet namens Groen!!!

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUALITEITSDEBAT

Actualiteitsdebat over nitraatverontreiniging in Vlaanderen

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer de voorzitter, heren ministers, dames en heren, ik wil eerst zeggen dat ik het jammer vind dat we dit actualiteitsdebat nu pas houden. U zult zich herinneren dat ik op 16 september een interpellatieverzoek heb ingediend naar aanleiding van de gegevens van de VLM. Op 22 september volgde dan het arrest van het Europees Hof van Justitie waarin Vlaanderen veroordeeld werd. Eigenlijk was dat een goede gelegenheid voor het Vlaams Parlement om kort op de bal te spelen. We zijn nu één maand later, de storm is wat geluwd, maar het probleem is natuurlijk niet opgelost. We hebben dus zeker nog een en ander om over te praten. Ik betreur dat het Vlaams Parlement er niet in slaagt om in dit soort dossiers korter op de bal te spelen.

Mijnheer de minister, als er over mest gediscussieerd wordt, is de neiging groot om in een zeer technisch debat te vervallen. Het is technisch gezien dan ook geen simpel dossier. Het lijkt me zinvol om vandaag de grote politieke lijnen ter sprake te brengen.

Voor ons is het uitgangspunt in het mestdossier dat het een kwestie is van volksgezondheid. Te veel nitraten in ons grond- en oppervlaktewater is nefast voor het leefmilieu, maar vormt ook een bedreiging voor de volksgezondheid, met name wanneer de nitraten in ons drinkwater terechtkomen. Wanneer we belang hechten aan de volksgezondheid, moeten we dat mest- en nitraatprobleem aanpakken en oplossen.

Er zijn 2 belangrijke politieke kapstokken om over dit dossier te praten. Ten eerste evolueert de toestand slecht. De voorbije 2 jaren is de nitraatvervuiling erger geworden en de gunstige evolutie die we kenden, is plots gekeerd. Ten tweede werd Vlaanderen door Europa veroordeeld voor het onvolledig omzetten van de nitraatrichtlijn.

We komen van ver. Vòòr 1999 was er heel wat discussie over de mestproblemen. Er waren verschillende mestactieplannen. De landbouwsector betwistte toen

dat er een mestprobleem was. In die dagen bereikte de Vlaamse veestapel een absoluut maximum. Mijnheer Van Rompuy, u was toen minister van Landbouw en ik herinner me nog goed uw woorden: 'Ik ben een gelukkig mens zolang er in Vlaanderen meer varkens zijn dan mensen.' De mestverwerking stond nergens, er was een gigantisch overschot van 25 miljoen kilogram fosfaat en 56 miljoen kilogram stikstof, en de norm werd op meer dan 60 percent van de meetpunten overschreden.

In 1999 keurde het Vlaams Parlement een strenger MAP van de ministers Kelchtermans en Van Rompuy goed, met aangescherpte normen en een strengere uitrijregeling. Vanaf dan werd er enorm veel geïnvesteerd in sensibilisering en responsabilisering van de sector zelf. Er werd ook geïnvesteerd in betere voedingstechnieken, in verantwoorde bemesting, in ondersteuning voor mestverwerking en er werd 100 miljoen euro gespendeerd aan de sociaal begeleide afbouw van de veestapel.

De landbouwsector was zich heel goed bewust van het probleem en wilde meewerken aan een oplossing. We hebben altijd gezegd dat de Mestbank controles moet uitvoeren en de vinger aan de pols houden. Dat had duidelijk effect en het is te zien aan de meetresultaten van 2001, 2002 en 2003. Op een bepaald moment vertoonde maar 32 percent van de meetpunten een overschrijding van de norm. Daar was heel de sector oververheugd.

Mijnheer de minister, ik was trouwens blij met uw perscommuniqué van 22 september, waarin u beklemtoonde dat er sinds 1999 enorme inspanningen werden geleverd met heel positieve resultaten tot gevolg. Momenteel gaat de situatie pijlsnel bergaf. De normen van de oude meetpunten worden met 50 percent overschreden, en in bijvoorbeeld West-Vlaanderen met meer dan 70 percent. Uit de cijfers blijkt dat de gunstige tendens van de periode 1999-2000 gekeerd lijkt.

Minister Kris Peeters: Mevrouw Dua, gaat u ermee akkoord dat we van 32 percent in de vorige periode naar 45 percent zijn gestegen? In 2003-2004 was er een stijging van de overschrijdingen, in 2004-2005 is dat opnieuw gedaald naar 41 percent.

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer de minister, ik heb alle cijfers bij en zal u zeggen waar we nu staan. Ik wilde net zeggen dat het niet altijd eenvoudig is een verklaring te vinden voor die stijging. U kunt dus beter even wachten met een defensieve reactie.

Er is 40 percent overschrijding voor wat het grondwater betreft, 40 tot 50 percent voor het oppervlaktewater, en 50 tot 60 percent voor de nitraatresidu's. Dat is de huidige situatie. We moeten proberen verklaringen te vinden voor deze stijging. Ik denk dat een aantal versoepelingen niet verstandig waren. Zo was de versoepeling van de uitrijregeling tijdens 2 opeenvolgende jaren niet goed. Iedereen, ook wie geen landbouwer is, weet dat bemesten nadat de oogst van het veld is gehaald, vragen is om de uitspoeling van nitraten. Ik heb dat ooit gedaan, eenmaal voor 2 dagen. U hebt dat systematisch gedaan voor 2 weken en bovendien in kwetsbare gebieden.

De heer Erik Matthijs: Mevrouw Dua, die afwijking was in zeer beperkte gebieden en zeker niet in kwetsbare.

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer Mathijs, het waren in elk geval kwetsbare gebieden want de verstrenging gold enkel voor kwetsbare gebieden. Daarop werd een uitzondering toegestaan.

Minister Kris Peeters: Er was ook tijdens de vorige regeerperiode een afwijking toegestaan op de uitrijregeling. Wij hebben een afwijking toegestaan voor enkele dagen, net zoals Nederland trouwens, voor kwetsbare gebieden water. De weersomstandigheden waren echter zo slecht dat we een langere uitrijregeling hebben toegestaan.

Mevrouw Vera Dua: Wij moeten zeer omzichtig omgaan met de versoepeling van de uitrijregeling. De verstrenging van de uitrijregeling in MAP 2 was precies een van de redenen waarom de situatie zoveel was verbeterd. Ik ben dan ook wat bang als ik lees wat er in uw nieuwe visietekst staat, namelijk dat u eventueel afwijkingen zult toestaan.

Mijnheer de minister, een ander signaal dat u hebt gegeven is dat het allemaal niet zo'n vaart zal lopen. De landbouwers zouden nu zelf mogen bepalen hoe ze hun mestprobleem aanpakken. De Mestbank zou in dat opzicht ook niet langer optreden als een gendarme. Er zou een ander beleid worden gevoerd waarbij minstens impliciet het signaal werd gegeven dat het allemaal wat soepeler zou verlopen. Intussen is de mestverwerking nagenoeg stilgevallen. Er is een zeer grote terughoudendheid inzake het investeren in mestverwerking omdat er grote onzekerheid is over de toekomst. Er is een nieuwe minister die zeer susse taal spreekt en er is een nieuw MAP beloofd. Het resultaat daarvan is dat de aanvraag voor vergunningen voor mestverwerking is stilgevallen. Er is

een algemene restauratiebeweging aan de gang en we keren terug naar de periode voor 1999. Dit verklaart voor een deel de terugval van de algemene milieukwaliteit. Dat is ook nefast voor de volksgezondheid.

Een tweede punt is de Europese veroordeling. Er is discussie met Europa over de afbakening van de kwetsbare gebieden. Tijdens de vorige legislatuur hebben we een belangrijke eerste stap gezet waarbij ongeveer 50 percent van Vlaanderen werd aangegevoerd als kwetsbaar gebied. Dat was een moeilijke oefening die bloed, zweet en tranen heeft gekost. Dit heeft geleid tot zware discussies in het parlement, binnen de regering en met de landbouworganisaties.

Want niets is zo moeilijk als onpopulaire maatregelen te nemen en niet is zo gemakkelijk als mee te drijven met en in te gaan op de verlangens van de lobbygroepen en hun woordvoerders in het parlement. Maar op een bepaald moment moeten er politiek moeilijke keuzes worden gemaakt om die leefbaarheid voor de toekomst veilig te stellen. Dat hebben we gedaan. We hebben dat gedaan door de eerste stap te zetten en door 50 percent van Vlaanderen aan te duiden als kwetsbaar gebied.

Het was een moeilijke maar ook zeer belangrijke eerste stap. Hadden we een groter gebied moeten aanduiden, mijnheer Martens? Ik herinner me nog uw vlammende perscommuniqués. Kon het meer zijn? Ik geloof het wel. We hadden inderdaad verder moeten gaan. Ik was daar toen ook van overtuigd. Maar goed, mijnheer de minister, soms moet er een belangrijke eerste stap worden gezet om daarna een volgende te kunnen zetten. Nu is het aan u om die volgende stap te zetten.

Die volgende stap kan er alleen maar uit bestaan dat heel Vlaanderen wordt aangeduid als kwetsbaar gebied. (*Opmerkingen van de heer Eric van Rompuy*)

Ik zal u ook uitleggen waarom ik u deze welgemeende goede raad geef. De vorige regering is na weken onderhandelen ingegaan op het voorstel van de landbouworganisaties om te werken met die flexibele kaarten. Als er ergens overschrijdingen waren van de nitraatnorm, werd de bewuste zone ingedeeld als kwetsbaar gebied. Als de toestand beter werd, kon ze worden omgeschakeld tot niet kwetsbaar gebied. Het was de bedoeling dat het systeem in de beide richtingen zou werken. De landbouworganisaties hadden daar echter een andere mening over. Ze hadden alleen oog voor de eventuele vermindering van de kwetsbare gebieden.

Mijnheer de minister, ik zou u echt willen adviseren om af te stappen van dit systeem. Iedereen weet dat de meetcijfers in Vlaanderen nergens beantwoorden aan de strengere normen voor eutrofiëring. Geen enkele rivier, geen enkele waterloop in onze regio is zo proper, zo nitraatvrij dat we kunnen stellen dat ze volledig gezond is en dus niet kwetsbaar.

Een andere reden is misschien nog belangrijker. Laten we stoppen met de ene landbouwer op te zetten tegen de andere. Boer A heeft land in zone A. Plots bevindt hij zich in kwetsbaar gebied omdat er in die zone een overschrijding wordt vastgesteld. Boer B heeft land in zone B. Hij mag meer mest uitrijden omdat het water in die zone minder vervuild is. Wie kan echter zeggen dat de vervuiling in zone A afkomstig is van boer A. Zeker met grondwater is het absoluut onmogelijk dat verband te leggen. Water verplaatst zich.

Uiteindelijk worden dan eindeloze discussies gevoerd, zijn er burenruzies, betwistingen, allerlei moeilijke gesprekken. Ik geef u dan ook het advies om de zaken simpel te houden. U bent trouwens voor vereenvoudiging. De mestproblematiek is een globaal Vlaams probleem. Het is beter dat iedereen gelijk voor de wet is en dat iedereen zich houdt aan dezelfde regels.

Ten slotte moeten we ook rekening houden met de Europese context. Zo was er na de veroordeling de expliciete vraag, bijna eis, van de commissaris om Vlaanderen volledig in te kleuren als kwetsbaar gebied. Het voordeel daarvan is dat er dan kan worden onderhandeld met Europa over de afwijkingen. We kunnen dan echt onderhandelen over een derogatieverzoek. Europa begint daar niet aan vooraleer de volledige nitraatrichtlijn is omgezet.

Voor alle duidelijkheid, alle landbouwers in een kwetsbaar gebied zijn momenteel volledig in overtreding omdat de derogatie niet is goedgekeurd. Ze zal allicht niet worden goedgekeurd vooraleer Europa zegt dat we in orde zijn.

Minister Kris Peeters: Mevrouw Dua, wie had die derogatie moeten aanvragen?

Mevrouw Vera Dua: Wij hebben die aangevraagd.

Minister Kris Peeters: U hebt die aangevraagd. Is het niet zo dat u de derogatie pas mag toepassen nadat u ze hebt aangevraagd?

Mevrouw Vera Dua: Inderdaad.

Minister Kris Peeters: U moet mij dan geen zaken verwijten omdat u bepaalde dingen niet hebt gedaan.

Mevrouw Vera Dua: Ik heb ze aangevraagd! Het zou erg geweest zijn indien we dat niet hadden gedaan. Het antwoord van de commissie daarop was dat we eerst in orde moesten zijn met de richtlijn. De bal ligt dus opnieuw in uw kamp. U moet zich in orde stellen met de nitraatrichtlijn. Ik adviseer u dat zo snel mogelijk te doen. Het is simpeler, het is eerlijker, het is juister. Het is beter dan een discussie te voeren per vierkante meter over de zones die moeten worden afgebakend.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mevrouw Dua, ik ben blij dat u het ermee eens bent dat de wetenschappelijke kennis over de eutrofiëring en de problematiek van het grondwater nog vrij laag is.

Ik stel me de vraag of we daarop moeten ingaan. Als één iemand te snel rijdt, moet iedereen dan een boete krijgen? Dat is een simpele vergelijking.

Een ander punt betreft de derogatie. U hebt misschien de aanvraag gedaan, maar u hebt ook een toekenning gegeven om bij iedereen een derogatie toe te passen. Dat is een actie die u hebt ondernomen.

Mevrouw Vera Dua: Mevrouw Rombouts, ik denk dat uw banden met de landbouworganisaties groter zijn dan die van mij.

Mevrouw Tinne Rombouts: U mag ook bouwen aan een netwerk.

Mevrouw Vera Dua: De flexibele kaarten zijn inderdaad ingevoerd op vraag van de landbouworganisaties. Ik hoop dat de organisaties zullen zeggen dat ze van dit systeem willen afstappen en heel Vlaanderen kwetsbaar willen maken. Ik ben blij dat de geesten in die richting op een gunstige manier aan het evolueren zijn.

Mevrouw Tinne Rombouts: Als ik nog eens te snel rijdt, zal ik u ook een boete sturen.

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer de minister, als heel Vlaanderen kwetsbaar zou worden gemaakt, dan moeten er natuurlijk bijkomende flankerende maatregelen worden genomen. Iedereen is het daarover eens. Ik doe dan ook een oproep om terug werk te maken van echt structurele oplossingen. We moeten evolueren naar een landbouw met toekomstperspec-

tief en dat is niet de intensieve veeteelt die Vlaanderen nog altijd kent. Laten we kiezen voor een duurzame, meer familiale landbouw in evenwicht met de omgeving. (*Opmerkingen van de heer Van Rompuy*)

Mijnheer Van Rompuy, ik kan citaten van u aanhalen waarin u bijna hetzelfde zegt. We zijn allebei voor een duurzame, familiale landbouw. Ik kan me moeilijk voorstellen dat u daar iets op tegen hebt. Duurzame landbouw in evenwicht met de omgeving betekent dat er terug middelen moeten worden vrijgemaakt voor een operatie 'afbouw van de intensieve veeteelt'. Mijnheer de minister, ik adviseer u om dit te beperken tot de varkenshouderij en de intensieve pluimveeteelt. Daarnaast moeten er ook verhoogde controles op het terrein komen.

Ik vraag u ook om opnieuw vertrouwen te geven aan uw administratie. U hebt een schitterende administratie. De Mestbank kent haar job erg goed. Geef dan ook de volledige controlefunctie aan de administratie terug. Op die manier geeft u de landbouwsector het signaal dat het u menens is met de mestproblematiek.

Minister Kris Peeters: Ik heb het vertrouwen in mijn administratie niet opgezegd. Ik weet niet waar u dit vandaan haalt. Het is erg belangrijk dat de administratie ook klantvriendelijk is en iedereen helpt om de verplichtingen die heel duidelijk zijn afgesproken, na te komen. Daarover gaat het, en niet over wantrouwen tegenover de administratie. (*Applaus bij de meerderheid*)

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer de minister, een administratie moet klantvriendelijk zijn en mensen helpen, maar ook controleren of de wet wordt toegepast. De vraag is of we die twee functies niet van elkaar moeten scheiden. Ik wil het debat daarover voeren, ook binnen Mestbank. Constant het signaal geven dat de administratie niet goed werkt, is echter een verkeerde voorstelling van de feiten. Ik kan u op dat vlak citeren uit betogen in dit parlement. De heer Lachaert heeft er bovendien een serieuze schep bovenop gedaan door te zeggen 'dat het allemaal ambtenaren zijn die niets anders doen dan de boeren ambeteren'. De ambtenaren zijn er om de naleving van de decreten te controleren en eventueel sanctionerend op te treden. Als u nu de indruk wekt dat ambtenaren geen voet meer mogen verzetten, dan is het resultaat meer nitraten in het water.

De heer Jaak Gabriels: Mevrouw Dua, u hebt toch een zeer belangrijke uitspraak gedaan. U zegt dat we

ambtenaren maar moeten laten doen. Ik hoop niet dat u ervan overtuigd bent dat we in een ambtenarenstaat moeten terechtkomen. De politiek vaardigt verkozenen af waaruit ministers worden gekozen die uiteindelijk verantwoording aan de bevolking verschuldigd zijn. De ambtenaren zijn een middel om dat doel zo goed mogelijk te helpen realiseren. U draait de zaken om. Ik vind het onverantwoord om te proberen op die manier tweedracht te zaaien waarvan u goed weet dat dit de belangen van de betrokkenen niet dient. (*Applaus bij de meerderheid*)

Mevrouw Vera Dua: Ik kan me alleen maar steunen op de uitspraken van verschillende volksvertegenwoordigers en de minister zelf. Ik hoop dat iedereen het erover eens is dat de ambtenaren van de Mestbank er ook zijn om na te gaan of de decreten worden nageleefd. Als we dat opgeven, dan komen we in de problemen.

Laten we er ook mee ophouden om van Europa de boeman te maken. De nitraatrichtlijn moet worden nageleefd. Gelukkig is die richtlijn er, zo niet zouden we allemaal tot over onze oren in de mest zitten, en toch zou iedereen nog doen alsof er geen problemen zijn. Laten we daarom de juiste conclusies trekken uit het arrest. Laat ons niet opnieuw wachten tot Europa weer van zich laat horen, om dan opnieuw te klagen over hoe slecht Europa wel is. Laten we er werk van maken.

Een duidelijk signaal is nodig. Dat kan door heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied aan te duiden en opnieuw te kiezen voor een afbouw van de intensieve veeteelt. We moeten resoluut kiezen voor duurzame landbouw, voor diversificatie, voor de harmonie van landbouw en natuurbeheer en voor de afbouw van de intensieve veeteelt. Dat alles is nodig, want we leven nu eenmaal in een kleine regio met een intensieve landbouwtraditie. Er zijn grenzen aan wat het milieu aan nitraatvervuiling kan verdragen. We hopen dat u zich realiseert dat het gaat om een belangrijk probleem van de volksgezondheid. De bal ligt nu in uw kamp. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, geachte collega's, mevrouw Dua vraagt zich af waarom het zo lang heeft geduurd vooraleer we in de plenaire vergadering over dit onderwerp van gedachten konden wisselen. In werkelijkheid is de discussie nooit opgehouden. Hierover is al uitgebreid gedebatteerd in de commis-

sie, naar aanleiding van interpellaties van de heer Martens en van mevrouw Dua zelf. Dat gebeurde vlak voor het zomerreces, zo'n drie maand geleden.

Vandaag herkauwen we in feite de discussie die we toen hebben gevoerd. Binnenkort zullen we hier opnieuw over discussiëren, zowel in de commissie als hier, naar aanleiding van de uitwerking van een nieuw MAP door de Vlaamse Regering.

Dat sterkt mijn overtuiging dat sommigen er blijkbaar genoeg in scheppen om rond dit en andere thema's een spelletje 'minister pesten' te spelen. De oppositie doet dat – en dan denk ik aan Groen! –, maar ook anderen waarvan sommigen tot de meerderheid behoren, bezondigen daaraan. Hoe dan ook is dit debat geagendeerd. Ik zal hier dan ook kort ons standpunt meedelen.

Mevrouw Dua heeft het hier goed verwoord: sommige fracties hebben de bedoeling om de veestapel en bijgevolg de landbouwsector zelf in Vlaanderen af te bouwen. Dat is niet ons standpunt, wel integendeel. Mevrouw Dua vraagt om niet langer de zwartepiet naar Europa door te schuiven. Ik heb daar geen problemen mee. Iedereen moet echter goed beseffen dat de nitraatrichtlijn zelf de mogelijkheid bevat om die richtlijn aan te passen.

Artikel 8 van de nitraatrichtlijn zegt duidelijk dat Europa de mogelijkheid heeft om die nitraatrichtlijn aan te passen als er technologische of technische veranderingen zijn of als zich nieuwe ontwikkelingen voordoen.

Ik ben geen wetenschapper, maar uit verschillende artikels die ik heb gelezen, blijkt dat er op wetenschappelijk gebied de voorbije 10 tot 15 jaar toch enkele veranderde inzichten tot stand zijn gekomen. Daaruit zou blijken dat nitraten en nitrieten niet in die mate een nefaste invloed op de volksgezondheid hebben als in de jaren zeventig en tachtig werd verondersteld. Mijnheer de minister, in hoeverre hebben de verschillende lidstaten en eventueel zelfs Vlaanderen reeds stappen ondernomen om de Europese Commissie ertoe aan te zetten de nitraatrichtlijn opnieuw te bekijken en eventueel aan te passen? Deze vraag stellen is ze wellicht beantwoorden. Ik meen te weten dat deze vraag niet is gesteld, dat daartoe geen pogingen zijn ondernomen. We mogen de zwartepiet niet doorschuiven naar Europa.

Collega's, als er één instrument is dat ondemocratisch, centralistisch, bureaucratisch, log en wereld-

vreemd is, dan is het wel het Europa van vandaag. Ik denk dat we het daar allemaal eens mee moeten zijn als we de objectieve criteria in acht nemen. Het moet ons dan ook niet verbazen dat de argwaan van de bevolking in verschillende Europese lidstaten inderdaad toeneemt.

Collega's, tot zover deze inleiding. Hoe staan we tegenover de problematiek in het algemeen? In feite moeten we teruggrijpen naar onze eerste betogen over het MAP 1 in het begin van de jaren negentig, toen we duidelijk hebben gesteld – en vandaag is dat niet anders – dat een Mestdecreet een milieudecreet is en nooit een economisch decreet kan en mag zijn. Als er al sociaal-economische gevolgen voortvloeien uit een milieudecreet, dan heeft de overheid de plicht heeft deze sociaal-economische gevolgen op te vangen en weg te werken.

We staan niet alleen met die mening. Het economische belang van de landbouwsector, zowat het enige dat nog overblijft van de primaire sector in Vlaanderen, is voor ons primordiaal. Ook in Nederland heeft de grootste politieke fractie van dit ogenblik, het CDA, blijkbaar de nodige kritische bedenkingen bij de nitraatrichtlijn als dusdanig. Ik citeer uit een persmededeling van het CDA: 'Het is van groot belang dat bij de vaststelling van de gebruiksnormen nu en in de toekomst de landbouwkundige aspecten het zwaarst worden meegewogen. Het gaat om haalbaarheid in de praktijk en een juist evenwicht tussen milieukundige, landbouwkundige en sociaal-economische aspecten. Een Haags beroep op het ondernemersschap kan alleen slagen als er op de bedrijven een inkomen te verdienen is. Het behoud van de werkgelegenheid van de primaire sector en het toeleverende en verwerkende bedrijfsleven weegt voor ons zwaar bij de beoordeling van het te voeren beleid in verband met deze problematiek'.

Collega's, ook aan de andere kant van de grens groeit dus het bewustzijn dat er inderdaad een en ander moet veranderen en dat we inderdaad niet altijd en overal slaafs de Europese richtlijnen moeten blijven volgen, maar dat we ze aan een kritische evaluatie moeten durven onderwerpen en desnoods moeten pogen om ze bij te sturen.

Voor ons is mest een grondstof. Als een teveel aan mest voor een milieuprobleem zorgt, moet dit probleem op een voor de landbouwers doorzichtige, eenvoudige en zo goedkoop mogelijke manier worden weggewerkt.

We moeten iets voor ons leefmilieu overhebben. We moeten echter ook iets voor onze landbouwers overhebben. Tot nu toe heb ik hier enkel over afbouw horen spreken. Ik hoop dat de komende sprekers een ander geluid zullen laten horen. De Vlaamse landbouw is een kwaliteitsvolle en gezonde voedselverstreker. De Vlaamse landbouwsector, met inbegrip van de toeleveringsbedrijven en de afgeleide sectoren, is zeer belangrijk voor de Vlaamse economie.

Los van het feit dat we bij bepaalde Europese regeltjes vraagtekens kunnen plaatsen, willen we steeds de eerste van de Europese klas zijn. Mijn fractie wil haar verantwoordelijkheden echter niet ontlopen. Alles draait om de zogenaamde kwetsbare gebieden. Mevrouw Dua heeft daarnet al naar de geografische en demografische eigenheid van Vlaanderen verwezen. We trekken hieruit echter niet dezelfde conclusies. Vlaanderen kent een typische landbouwstructuur, een hoge bevolkingsdichtheid en een typische verwevenheid tussen wonen en werken en tussen bedrijvigheid en open ruimte. Van een volledige inkleuring van Vlaanderen als kwetsbaar gebied kan voor ons dan ook geen sprake zijn.

Gecombineerd met wat politieke goede wil, moeten de technische en technologische mogelijkheden het mogelijk maken om de kwetsbaarheid van de gebieden flexibel te benaderen. Een fijnmazig en accuraat meetnet moet het mogelijk maken om de kwetsbaarheid jaarlijks te evalueren en bij te sturen. Het opbouwen van een uitgebreid meetpuntennet moet het zelfs mogelijk maken om jaarlijks bedrijfsmatig, of zelfs perceelsmatig, de hoeveelheid opbrengbare mest te bepalen.

Met betrekking tot dit dossier hanteert het Vlaams Belang vijf principes.

Ten eerste, laat de boer boeren. We moeten het mestbeleid en de reglementering eenvoudig en doorzichtig maken. Er mag geen ellenlange waslijst van regeltjes of administratieve rompslomp zijn. De job van de landbouwer bestaat uit het leiden van zijn bedrijf. Hij moet boeren en wij willen hem daarvoor de materiële en immateriële ruimte bieden.

Ten tweede, er mag geen openlijke of verdoken afbouw van de sector komen. Een decreet betreffende het milieu moet milieuproblemen aanpakken en mag niet in het sociaal-economisch weefsel ingrijpen. De overheid moet de mogelijke gevolgen van de landbouw door middel van andere maatregelen wegwerken of compenseren.

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer Wymeersch, ik zou toch even een vraag willen stellen. Uw uiteenzetting intrigeert me. Wat stelt Vlaams Belang voor? U wilt inspanningen leveren om ons milieu te beschermen. De boer moet echter blijven boeren en de vee-stapel moet verder kunnen uitbreiden. Voor de rest mogen er geen regels zijn. Kunt u ons vertellen wat de oplossing van Vlaams Belang is?

De heer Frans Wymeersch: Mevrouw Dua, geduld is een mooie deugd. Binnen zeven minuten zult u een antwoord op uw vraag krijgen. (*Gelach*)

Koude en warme saneringen worden door ons totaal verworpen. Vandaag bestaat zowel de warme als de koude sanering. De warme sanering is decretaal bepaald. De koude sanering is de sanering bij individuele bedrijven. (*Opmerkingen van de heer Jos Stassen*)

Mijnheer Stassen, indien u het woord wilt, moet u het aan de voorzitter vragen. (*Opmerkingen van de heer Jos Stassen*)

Blijkbaar wilt u het woord niet langer. U moet weten wat u wilt. Ik weet dat dit voor u moeilijk is, maar u kunt toch eens een poging doen.

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer Wymeersch, de warme sanering is ondertussen al twee jaar achter de rug. Er is destijds in de nodige kredieten voorzien. De huidige Vlaamse Regering heeft evenwel besloten de warme sanering niet voort te zetten. Ik roep net op om de warme sanering wel voort te zetten.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de minister, ik meen dat de intentie bestaat om een soort warme sanering opnieuw in te voeren. Op dat punt zullen we u niet volgen. Op dit ogenblik bestaat ook een koude sanering. Individuele bedrijven die om allerlei, niet enkel milieutechnische, redenen het niet meer zien zitten, worden op termijn geconfronteerd met de koude sanering.

Volgens ons moet het voor de individuele landbouwer, als hij het echt nodig en nuttig acht, mogelijk zijn het bedrijf uit te breiden. Samenvoeging en overname betekent voor ons het samenvoegen en overnemen van de totale capaciteit van de bedrijven. Het afromen van vergunningen hoort er voor ons niet bij. We moeten opletten dat door de huidige aanpak de kleine, familiale bedrijven niet ten prooi vallen aan de grote mastodonten. Daarom willen we

een aantal beschermingsclausules in de decreetgeving inbouwen.

Wij willen geen heffingen. Mijnheer de minister, collega's, het is al te gek dat mensen een belasting moeten betalen omdat ze iets produceren. We hebben dat ook in het verleden altijd gezegd. Collega's van de vroegere CVP kunnen bevestigen dat we ons altijd hebben verzet tegen een basisheffing. We verzetten ons trouwens tegen elke heffing.

Mijnheer de minister, bij een goede reglementering moet een zeer goed handhavingsbeleid worden gevoerd. Dat betekent voor ons dat de vervuiler betaalt en zal betalen. Na het opmaken van een proces-verbaal zullen de bevoegde rechtbanken de problemen beslechten.

Ik ben, zoals voormalig collega Denys, een believer. Inzake mestverwerking werden op het terrein al heel wat inspanningen geleverd, vooral door de landbouwers zelf en de privé-sector. Om allerlei redenen, veelal van financiële aard, komt het evenwel niet van de grond. De bereidheid om te investeren is aanwezig, maar er zijn nog veel te veel obstakels die het opzetten van een rendabele mestverwerking afremmen.

Het overschot aan mest moet verwerkt kunnen worden. Daarom moet de overheid – en op dat punt verschillen we van mening met de heer Denys –, die uiteindelijk de milieunormen en de beperkingen oplegt, haar verantwoordelijkheid nemen en desnoods zelf mee participeren in de mestverwerking. Het is voor ons om het even of dat gebeurt via de intercommunales of via een PPS-systeem, maar de mogelijkheid moet worden gecreëerd.

Mijnheer de minister, als een overschot aan mest als afval wordt bestempeld, wat is dan het verschil met andere afvalverwerkende industrieën, waarin de overheid wel participeert en waarvoor ze wel haar verantwoordelijkheid neemt?

Overheid, neem zelf uw verantwoordelijkheid. Niet alleen in het kader van het op poten zetten van een werkbare mestverwerking, maar ook inzake allerlei andere milieuregeltjes en regelgeving inzake ruimtelijke ordening die de mestverwerking kunnen belemmeren, moet de overheid klare taal spreken. Op deze terreinen schiet de overheid vandaag nog dikwijls tekort.

Hetzelfde kan worden gezegd over de inplanting van mogelijke biomethanisatieprojecten, die worden tegengehouden door een bijna kafkaïaanse decreet-

geving. De overheid moet ook inzien dat ze in het verleden fouten heeft begaan in het mestdossier. Ze moet bereid zijn deze fouten te herstellen. Tabula rasa maken voor alle betwistbare en betwiste dossiers lijkt ons raadzaam.

De Mestbank ten slotte moet eindelijk worden wat ze moet zijn, mijnheer de minister: een bemiddelaar en een doorgeefluik om de emissierechten te helpen verhandelen. Emissierechten mogen en kunnen inderdaad verhandelbaar zijn, maar dan strikt gereguleerd. De individuele landbouwer mag in zulk een systeem niet het slachtoffer worden van dat systeem.

Ik wil afsluiten met de uitrijregeling. Wat mij betreft is die een voorbeeld van ridicule regelgeving. De uitrijregeling hangt dikwijls af van de klimatologische omstandigheden: soms kan het en soms kan het niet bij het begin van de periode of op het einde van de periode. Vandaag worden het klimaat en het weer eigenlijk decretaal bepaald. Laat ons vanaf nu het zo regelen dat het de minister van Leefmilieu toekomt om elk jaar opnieuw, rekening houdend met verschillende factoren, te bepalen wanneer en waar de uitrijperiode begint en eindigt. Elk jaar is anders, elke situatie is anders en elke omgevingsfactor is anders.

Collega's, zo ben ik inmiddels tegemoetgekomen aan de vraag van de minister om een tipje van de sluier op te lichten ten aanzien van onze uitgangspunten voor een nieuw Mestdecreet, een voorstel dat we trouwens volgende week in het parlement zullen indienen. Ik neem aan dat we toch nog iets sneller zullen zijn dan u, mijnheer de minister, want u laat ons wat betreft het nieuwe decreet nog even op onze honger. (*Applaus bij Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, namens onze fractie wil ik u graag vier aspecten toelichten van de nitraatverontreiniging in Vlaanderen. Hoewel dit debat gaat over nitraatverontreiniging door de landbouw, wil ik u vooraf even op het hart drukken dat niet alleen de landbouw bijdraagt aan die nitraatvervuiling. Meer dan de helft van de stikstofbelasting van het oppervlaktewater is toe te wijzen aan de landbouw maar ook huishoudelijk afvalwater, afvalwater van bedrijven en dat van waterzuiveringsinstallaties bevatten een grote hoeveelheid nitraten.

Als eerste punt wil ik de nitraatproblematiek vanuit de landbouw in het juiste perspectief plaatsen. De nitraatproblematiek in Vlaanderen is een oud ge-

ven. Al meer dan een decennium wordt met de regelmaat van de klok aan de alarmbel getrokken over de concentraties nitraat in het grond- en oppervlaktewater. Nu echter doen alsof er nog geen grote weg is afgelegd en de nitraatconcentraties in ons leefmilieu nog niet verbeterd zijn, zou de waarheid zwaar onrecht aandoen. De vorige minister van Leefmilieu schept er het genoegen in om te pas en te onpas te beweren dat zowel het oppervlaktewater als het grondwater sterker vervuild zijn dan ooit. Bovendien wijt zij de achteruitgang in de meetresultaten aan een attitudewijziging in de landbouwsector aangezien minister Peeters de mestproblematiek minder ernstig zou nemen. Laten we zelf even ernstig bijven en in de plaats van slogans of loze verwijten, kan het nooit kwaad om eens naar de correcte cijfers te kijken.

De jaargemiddelde nitraatconcentratie in het oppervlaktewater in 1992 lag bijna op 65 milligram nitraat per liter. Dit is geleidelijk aan verminderd tot een jaargemiddelde nitraatconcentratie van ongeveer 30 milligram nitraat per liter op dit moment. Het valt dan ook niet te ontkennen dat de landbouwsector de voorbije jaren een enorme weg heeft afgelegd. Hetzelfde blijkt bijvoorbeeld ook bij de ammoniakemissies door de landbouwsector, een problematiek die nauw samenhangt met de nitraatproblematiek.

Het MIRA-T-rapport geeft aan dat tussen 1990 en 2003 de ammoniakemissies uit de landbouw zijn gedaald met 40,2 percent daar waar de doelstelling in een vermindering van 44 percent tegen 2010 voorziet.

Nog uit het MIRA-T-rapport blijkt bijvoorbeeld dat het stikstofoverschot op de bodembalans van de landbouw tussen 1990 en 2003 met ongeveer de helft is afgenomen. De vooropgestelde doelstelling is een overschot van 70 kilogram stikstof per hectare. Tussen 1990 en 2003 is dit overschot afgenomen van bijna 300 tot 150 kilogram per hectare. Twee derde van de inspanningen is dus al geleverd.

De heer Jos Stassen: Kunt u misschien ook zeggen wanneer er een versnelling is gekomen in de verbetering van deze resultaten? Was dat voor of na 1999? Dat lijkt me toch een gemakkelijke vraag.

Mevrouw Tinne Rombouts: Als u nog even wacht tot ik mijn betoog heb afgerond, dan zult u dat zeker vernemen.

Is er dan geen nitraatprobleem meer? Natuurlijk wel. We moeten echter eerlijk zijn en de situatie rea-

listisch en correct inschatten. Het voorbije jaar is op meer meetpunten de norm van het oppervlaktewater overschreden dan enkele jaren voordien. Minister Peeters heeft hier dan ook consequent op gereageerd en aangekondigd dat hij de kwetsbare gebieden zal uitbreiden en strenger zal toezien op de naleving van onder meer mesttransporten.

Dit brengt me tot het tweede punt van mijn betoog, over de wijze waarop de voorbije jaren is omgesprongen met die nitraatproblematiek en de wijze waarop een beleid werd gevoerd om het overschot aan nitraat weg te werken. Ik verklap geen geheimen door te zeggen dat het Mestdecreet steeds een bijzonder moeilijk decreet is geweest dat de gemoederen hoog kan doen oplaaien.

Het Mestdecreet is bij uitstek een decreet dat een duurzame aanpak vereist, want zelden waren ecologie, economie en sociale aspecten zo nauw met elkaar verweven. Een duurzame aanpak vereist dat geleidelijk naar een norm wordt toegewerkt. Het heeft geen zin om van de ene dag op de andere een strenge norm te eisen, die niet waar te maken is en waarbij de leefbaarheid van onze bedrijven in het gedrang komt. Men moet bedrijven kansen geven om eventuele problemen op een verantwoorde wijze op te lossen. Ook in het nieuwe MAP zullen we erover moeten waken dat er geen onhaalbare normen worden vooropgesteld, die enkel demotiverend werken. Onze landbouwers moeten de kans krijgen om binnen een redelijke termijn naar nieuwe normen toe te werken.

Het Mestdecreet is ook een moeilijke materie omdat de nitraatverontreiniging geen diffuse verontreiniging is. Er zijn geen puntbronnen die ondubbelzinnig kunnen worden aangeduid als dé schuldige vervuiler. De nitraatproblematiek is een collectieve verantwoordelijkheid, waarbij ook elk bedrijf zijn individuele verantwoordelijkheid moet nemen. Toch kan geen enkel individueel bedrijf verantwoordelijk worden gesteld voor de volledige vervuiling en kunnen we al evenmin individuele bedrijven straffen omdat het collectief van bedrijven slechte resultaten neerzet. In deze moeilijke context werd de voorbije jaren regelmatig aan het mestdecreet gesleuteld, maar helaas niet steeds ten goede.

Ik wil dan ook even terugkomen op de uitspraak van mevrouw Dua alsof de meetresultaten slechter zouden zijn dan ooit, wat zou komen door een algemene attitudewijziging van de landbouwers. Het klopt dat inzake de meetresultaten de voorbije 2 jaar wat minder vooruitgang werd geboekt. Hiervoor zijn

diverse redenen aan te halen. De sector haalt echter steeds weer als voornaamste reden de onuitvoerbaarheid aan van de bepalingen uit het mestdecreet die sinds januari 2000 van kracht zijn. De ongelooflijk strenge eisen die sindsdien gelden, hebben inderdaad aanvankelijk geleid tot verbeteringen in de meetresultaten, maar hebben in werkelijkheid het probleem gewoon verschoven. De landbouwers hadden zo weinig manoeuvreerruimte en de boetes waren zo hoog dat angst hun belangrijkste drijfveer was. (*Applaus bij CD&V*)

Door het geleidelijke verhogen van de mestverwerkingsplicht en het feit dat de vorige minister van Leefmilieu de belofte van de flexibele kaarten op het einde 2003 niet is nagekomen, hebben de landbouwers na enkele jaren hun motivatie verloren. Het is deze demotivatie die we deels terugvinden in de meetresultaten.

Mevrouw Vera Dua: U zegt dat de resultaten slechter worden door demotivatie. Het is echter niet gemakkelijk uit te maken waar de verslechtering aan te wijten is. U kent de sector goed. Brengen de landbouwers hun mest dan toch op het veld in plaats van hem te verwerken? We hebben er alle belang bij de oorzaak echt te kennen.

Ik kan me moeilijk voorstellen dat schrik de oorzaak is. Wie bang is, zal net proberen de reglementen zo strikt mogelijk te volgen.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mevrouw Dua, er zijn verschillende oorzaken, zoals u weet. Het belangrijkste punt dat uit de landbouwsector naar voren komt, is dat de landbouwers gedemotiveerd zijn om te werken aan goede resultaten. We moeten een nieuw motiverend beleid voeren, dat de mensen uitzicht biedt op een oplossing.

Mevrouw Vera Dua: Het heeft me verbaasd dat de landbouwers gedemotiveerd raakten net toen een nieuwe minister aantrad, en dan nog een van CD&V.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik kom hier later op terug. Het zal dan misschien wat duidelijker zijn.

Het gevoerde beleid was repressief en demotiverend. Bijvoorbeeld het toekennen van de nutriëntenhalte is op zo'n stroeve en onredelijke wijze gebeurd dat er 5 jaar nadien nog steeds massa's dossier liggen te wachten op een oplossing inzake de nutriëntenrechten. Bovendien hadden veel boeren door deze operatie het gevoel dat de productierechten werden

ontnomen die hun eerder bij de aanvraag van hun milieuvergunning waren toegekend. Zo'n operatie willen we te allen prijze vermijden.

De mestverwerkingsplicht is jarenlang op een heel hoog niveau gehouden, zelfs nadat de VITO bewezen had dat het technisch onmogelijk was om aan de gestelde verplichtingen te voldoen. Onder zulke demotiverende omstandigheden is het niet verwonderlijk dat de landbouwers er niet in slagen de gestelde normen te bereiken. Bovendien mogen we niet vergeten dat de resultaten die we nu meten, nog steeds de resultaten zijn van het huidige Mestdecreet dat van kracht is sinds 1 januari 2000. Totnogtoe is enkel het decreet uit de vorige legislatuur uitgevoerd. Minister Peeters heeft aangekondigd een nieuw mestdecreet uit te werken en heeft daarvoor een visienota voorgelegd aan de Vlaamse regering. Daar kom ik straks op terug.

Ik wens ook de veroordeling door het Europees Hof van Justitie nader te bekijken. Vlaanderen is door het hof in gebreke gesteld op een aantal punten, onder meer de afbakening van de kwetsbare wateren en de kwetsbare gebieden, maar ook onderdelen van de code van goede landbouwpraktijken. Aangezien de veroordeling enkel gebaseerd is op de situatie van voor 1999, werden de voorbije jaren al een aantal van deze punten ingevuld. Andere punten zullen nog aangepast moeten worden.

Het is van groot belang dat Vlaanderen zich in overleg met de Europese Commissie in regel stelt met de nitraatrichtlijn om een nieuwe procedure te vermijden. We moeten dat niet enkel doen om een tweede veroordeling te voorkomen, maar ook om een veroordeling te vermijden waar wél boetes aan kunnen worden gekoppeld. We moeten dat verder ook doen omdat tijdens de periode van de tweede procedure de Europese Commissie de mogelijkheid heeft om bijvoorbeeld haar veto te stellen wat betreft de PDPO-gelden.

Eind 2006 moet het nieuwe programmeringsdocument 2007-2013 goedgekeurd worden, en we moeten absoluut vermijden dat de goedkeuring hiervan in het gedrang komt. De Vlaamse aanpak van de nitraatproblematiek heeft een aantal unieke troeven waarvan we de Europese Commissie moeten overtuigen. Om een motiverend beleid te kunnen voeren in samenwerking met de landbouwers is het van groot belang dat Europa erkent dat ons meetsysteem een goede werkwijze is. Door het fijnmazig meetnet kunnen wij onze probleemgebieden beter opsporen. Dat

moet dan ook de basis blijven voor de afbakening en herziening van kwetsbare gebieden.

Als er goede resultaten geboekt worden, zal dit ook in het meetnet gezien worden. De flexibele kaarten zijn dan ook het beste instrument om landbouwers te motiveren om aandacht te hebben voor de waterkwaliteit van hun regio. Ik vraag de minister dan ook zo spoedig mogelijk het overleg met de Europese Commissie op te starten, om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen over de inspanningen die Vlaanderen nog moet leveren om te voldoen aan de nitraatrichtlijn en om onze PDPO-gelden veilig te stellen.

Ten slotte wil ik graag aangeven hoe we de nitraatproblematiek in de toekomst het best verder aanpakken. Het regeerakkoord stelt: 'Er komt een nieuw mestdecreet dat vereenvoudigd, transparant en meer resultaatgericht is, zonder te raken aan de milieudoelstellingen zoals Europees bepaald.

De opbrengst van de heffingen moet worden aangewend voor stimulerende maatregelen in de sector. We onderzoeken de mogelijkheden om de dynamiek in de sector te versterken.'

Ik herhaal even, want dit is bijzonder belangrijk, dat het nieuwe mestdecreet dus eenvoudig, transparant, resultaatgericht en stimulerend moet zijn. Dit staat in schril contrast met het voorgaande repressieve beleid waarbij de middelen heiliger waren dan het doel.

Zo is het bijvoorbeeld onbegrijpelijk dat de mestverwerkingsplicht jarenlang op zo'n hoog niveau lag dat investeringen uitbleven en de landbouwers torenhoge boetes dienden op te hoesten. Zoals ik al zei: de middelen waren heilig en niet het doel, zijnde minder nitraat en fosfaat op Vlaamse bodem.

De visienota van minister Peeters vertrekt van een aantal uitgangspunten die een perfecte invulling geven aan het regeerakkoord. Vooreerst is het nieuwe mestbeleid vooral gericht op het resultaat. Vanuit de bestaande normen wordt gewerkt aan het halen van de Europese doelstellingen. Met andere woorden, de nitraatrichtlijn is het uitgangspunt.

Op de tweede plaats krijgt elke landbouwer een bepaald nutriëntenemissierecht, dat overeenkomt met de huidige nutriëntenhalte en waarbij hij de verantwoordelijkheid krijgt om de nutriënten van zijn bedrijf correct af te zetten. Dit kan zowel op zijn eigen grond, op andermans grond of door mestver-

werking. Niet elke landbouwer zal zijn nutriënten kunnen afzetten op Vlaamse grond. Daarom voorziet de visienota in een meersporenbeleid om het Vlaamse overschot aan dierlijke mest geleidelijk weg te werken. Daarnaast krijgen de landbouwers ook meer verantwoordelijkheid voor de waterkwaliteit van de regio. Het nieuwe mestbeleid rekent met andere woorden op een grotere verantwoordelijkheid van de landbouwers.

Een derde nieuw aspect in het nieuwe mestbeleid zijn de ruimere groeimogelijkheden voor individuele bedrijven. Om de concurrentiepositie van onze veehouderij op Europees en mondiaal niveau veilig te stellen, moeten al onze bedrijven zich kunnen aanpassen aan de nieuwe normen van de markt. Met het nieuwe mestbeleid kan dit. Bovendien zal elke individuele bedrijfs groei, bijdragen aan een afname van het totale Vlaamse mestoverschot. Elke landbouwer krijgt met andere woorden meer vrijheid om zijn bedrijf uit te bouwen, afhankelijk van zijn eigen bedrijfsmanagement en bedrijfskeuzes.

Tot slot wordt het sluitstuk van dit nieuwe beleid een correcte maar strenge handhaving. Een grotere verantwoordelijkheid en een grotere vrijheid voor de landbouwer wat betreft bedrijfskeuzes, impliceert ook een sterk handhavingsbeleid dat toeziet op het halen van de milieunormen.

Ik herhaal graag de belangrijkste punten inzake vier krachtlijnen van ons beleid. Eén, de nitraatproblematiek moet in zijn juiste context geplaatst worden en genuanceerd benaderd worden. Twee, de aanpak van de nitraatproblematiek moet grondig worden gewijzigd ten opzichte van het repressieve beleid van de afgelopen jaren. Drie, het overleg met de Europese Commissie moet zo snel mogelijk worden opgestart, om na te gaan welke aanpassingen aan het bestaande beleid nodig zijn om conform de Europese nitraatrichtlijn te werken. Vier, een stimulerend, resultaatgericht en transparant nieuw mestdecreet moet zo snel mogelijk op de sporen worden gezet, in overeenstemming met het overleg met de Europese Commissie.

De heer Jos Stassen: Mevrouw Rombouts, ik ben geen specialist terzake, maar een aantal zaken begrijp ik niet goed. In uw betoog wijst u erop dat de resultaten sterk zijn verbeterd tussen 1999 en 2003. Toch hebt u het over het slechtste decreet ooit en u noemt het heel repressief. Hoe rijmt u beide zaken?

Ik heb nog een andere tegenstelling opgemerkt in uw tekst. U noemt flexibele kaarten de oplossing.

Eerder vertelde u dat het mestprobleem zodanig groot is, dat niet kan worden beweerd dat een individuele boer verantwoordelijk is voor een collectief probleem. Bij een collectief probleem zoals de overschrijding van de mestnormen, zult u het individuele probleem van een boer echter niet kunnen oplossen door middel van een flexibele kaart. Eigenlijk zult u op die manier niets oplossen.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik wil nog even terugkomen op dat eerste punt: een slecht decreet en toch goede resultaten. Als u goed hebt geluisterd naar mijn volledige betoog, dan hebt u gehoord dat ik ook heb aangehaald dat momenteel alleen nog maar het huidige decreet is uitgevoerd, dat de resultaten met het huidige decreet opnieuw slechter worden en dat we de oorzaak daarvan moeten zoeken. Dat is het demotiverende beleid van het huidige decreet.

Mevrouw Dua, u vindt dat we iedereen over dezelfde kam moeten scheren en heel Vlaanderen 100 percent kwetsbaar moeten maken. Op die manier raken we niet vooruit. Dat werkt de demotivatie van de landbouwers in de hand.

De heer Jos Stassen: Dus volgens u is het mestprobleem het motivatieprobleem van de boeren. *(Rumoer bij CD&V)*

Mevrouw Tinne Rombouts: Als we mensen met hun rug tegen de muur zetten en zij geen kant meer op kunnen, dan moeten we een uitweg zoeken. De overheid draagt de verantwoordelijkheid om kansen te geven aan bedrijven die inderdaad wel oplossingsgericht willen werken. *(Applaus bij CD&V)*

Ik wil nog even terugkomen op het vierde punt van mijn samenvatting. Een stimulerend, resultaatgericht en transparant nieuw mestdecreet moet zo snel mogelijk op de rails worden gezet, in overeenstemming met het overleg met de Europese Commissie. Indien het overleg met de commissie al te lang aansleept, is het aangewezen om eens na te gaan welke punten in het huidige decreet dringend om een herziening vragen. Het lijkt ons weinig opportuun om opnieuw een jaar verloren te laten gaan, waarbij de landbouwsector geconfronteerd blijft met bijvoorbeeld een technisch onhaalbare mestverwerkingsplicht. Dit zal geen enkele bijdrage leveren aan het leefmilieu, eerder in negatieve zin zelfs, en enkel financiële gevolgen hebben voor de landbouwers die deze mestverwerkingsplicht niet kunnen invullen. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, vooraleer ik het VLD-standpunt uiteenzet, zou ik mevrouw Dua iets willen vragen. Hebt u uitsluitend les gevolgd in ecologie? Hebt u nooit een uurtje les gevolgd in economie? Hebt u nooit iets geleerd over werkgelegenheid en over de sociale gevolgen voor de bedrijven die u ten gronde wil richten?

Mevrouw Vera Dua: Voor uw informatie, ik heb onder meer vijf jaar voor landbouwkundig ingenieur gestudeerd. We hebben lessen economie gekregen. Ik ben daar dus wel een klein beetje van op de hoogte.

De heer Karlos Callens: Des te beter.

U kunt zich toch wel inbeelden dat wij niet neen zeggen tegen de kwetsbare gebieden waar dat nodig is. Waar het niet nodig is, hoeft het uiteraard niet. De VLD verzet zich voor 300 percent tegen 100 percent kwetsbaar gebied. Dat mag u gerust weten.

Mijnheer Wymeersch, ik dacht dat de leden van Vlaams Belang geloofwaardig waren, maar niets is minder waar.

Mijnheer Wymeersch, in februari hebt u in de commissie op mijn vraag geantwoord dat u nog voor de paasvakantie een nieuw MAP klaar zou hebben. Nu belooft u weer een nieuw MAP. Over 2 weken is er herfstreces. Ik hoop dat u woord houdt, want anders moet ik zeggen dat u liegt of traag werkt.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer Callens, de verslagen zijn accuraat en vertellen dat ik een voorstel zou indienen na Pasen.

De heer Karlos Callens: En dan verwijt u ons dat we het woord 'onverwijld' ook niet op de juiste manier gebruiken. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Frans Wymeersch: Ik stel vast dat uw regering al verscheidene keren het tijdstip waarop het nieuwe mestdecreet aan het parlement zou worden voorgesteld, vooruitschuift. Op dit ogenblik is dat niet meer dan een visietekst. De nieuwe datum voor een nieuw werkbaar MAP is nu 1 januari 2006. Over 2 weken is er herfstreces, daarna zijn er begrotingsbesprekingen. Zullen we voor het kerstreces over een nieuw en werkbaar MAP kunnen stemmen?

Ik geef wel toe dat het beter is een maand langer te werken aan een goed project dan halsoverkop een slecht project in te dienen. Mijnheer Callens, u moet iedereen meten met dezelfde maten.

De heer Patrick Lachaert: Het Vlaams Belang heeft in de persoon van de heer Wymeersch in de commissie tot tweemaal toe gezegd dat het voorstel klaar was en dat hij het na de paasvakantie zou neerleggen. De minister sprak in verband met zijn voorstel over juni.

De voorzitter: Werd daarbij een jaartal vooropgesteld?

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, het is nu nog altijd na Pasen.

De VLD wil het nieuwe mestbeleid niet bekijken als een alleenstaand dossier, maar wil dat kaderen binnen het totale landbouwbeleid. De landbouw evolueert in versneld tempo naar een schaalvergroting. In 1990 waren er nog 47.500 landbouwbedrijven. In 2004 zijn er dat nog 35.500. Dat betekent dat er in 10 jaar tijd een derde van is verdwenen. Enkel door het uitbouwen van grotere bedrijfsvormen kunnen we immers de internationale concurrentie het hoofd bieden.

Het nieuwe MAP heeft vanzelfsprekend een invloed op de wijze waarop Vlaanderen in de toekomst aan landbouw zal kunnen doen. Zo zal de prijszetting van emissierechten een invloed hebben op het soort landbouwbedrijven dat nog zal kunnen uitbreiden. Voor de VLD is de discussie over welk soort landbouw we in Vlaanderen wensen, essentieel. Wilen we kleinschalige familiebedrijven of veeleer grote bedrijven waar enkel nog ruimte zal zijn voor zeer grote entiteiten, ook voor wat de stedenbouwkundige impact betreft? Mijnheer de minister, voor we echt aan het MAP kunnen beginnen, wil de VLD hierover uw mening kennen.

Mijnheer de minister, de VLD is tevreden dat uw visietekst over het MAP opschuift in de richting van het standpunt dat de VLD al meer dan 10 jaar inneemt. De visie en het geplande beleid houden een volledig nieuwe aanpak in. Het is voor de VLD dan ook niet evident dat het nieuwe MAP 3 kan worden gerealiseerd door een aantal artikelen in het bestaande MAP te wijzigen. Met het oog op de rechtszekerheid zou beter tabula rasa worden gemaakt met het oude MAP.

Uw voorstel gaat op een aantal punten niet ver genoeg voor de VLD. De VLD wil een aantal aandachtspunten onderstrepen en een aantal aanvullingen doen en herhaalt duidelijk dat niet de hoeveelheid dieren of de hoeveelheid geproduceerde mest het probleem vormt. Het probleem is wel dat het teveel aan mest als nitraten en sulfaten op het veld terecht komt. Er bestaat dus een verschil tussen het probleem grond, het probleem dieren en het probleem mest. Alle oplossingen moeten erin bestaan het mestprobleem onder controle te houden met een minimum aan normen en regels.

De VLD wil de doelstellingen uit de nitraatrichtlijn onverkort halen. Mevrouw Dua zal dus tevreden zijn. Daarvoor is het nodig dat een nieuw akkoord wordt bereikt over de bemestingsnormen die afhankelijk moeten zijn van de nitraatgevoeligheid van de betrokken gronden en over de uitscheidingsnormen per diersoort. Die normen moeten worden aangepast aan de nieuwe veevoederkwaliteit. Deze beide gegevens moeten flexibel zijn, met andere woorden: zij moeten op hetzelfde moment worden aangepast aan de veranderde feitelijke situatie.

De heer Jos Stassen: Ik ben geen specialist maar ik hoor dat u een onderscheid maakt tussen mest, dieren, en grond. Bestaat er echter geen verband tussen dieren en mest?

De heer Karlos Callens: Ik had het over dieren en mest enerzijds en grond anderzijds. Ik zal later uitleggen waarom ik dat heb gezegd.

De heer Jos Stassen: Ik heb thuis een aantal kippen lopen, dus ik ken toch wel iets van dieren.

De heer Karlos Callens: Als u niets over dieren weet, is het beter dat u de zaal verlaat.

We laten de mogelijkheid tot een verstrenging van de bemestingsnormen indien zou blijken dat het nitraatgehalte niet daalt of tot een versoepeling indien de norm wel wordt gehaald.

Mijnheer de minister, in die zin kunnen we uw visie uiteraard onderschrijven. Het sluitstuk van een dergelijk beleid moet een sluitend en efficiënt controlesysteem zijn, waarbij via een heroriëntering in voldoende bekwaam personeel wordt voorzien.

Eens er een akkoord is, kan voor de VLD de nutriëntenhalte worden afgeschaft en worden vervangen

door nutriëntenemissierechten. Die moeten dan wel worden gebaseerd op de hoeveelheid fosfaat en niet op de aantallen dieren. Afhankelijk van de hoeveelheid en de aard van het veevoeder is de nitraat- en fosfaatproductie per bedrijf verschillend. Het veroorzaakte mestoverschot in de vorm van het, zoals hier wordt gezegd, vervuilende nitraat en fosfaat is aan deze laatste productie gekoppeld en niet aan het aantal dieren. De toewijzing van de emissierechten dient dan ook hieraan verbonden te zijn.

En, nu komt het, we wensen zeker alle verantwoordelijkheid te geven aan de landbouwbedrijven om uit te maken via welk instrument of welke instrumentenmix zij, afhankelijk van hun bedrijfsvoering en ligging, hun mestoverschot wensen weg te werken. Ze beschikken daarvoor over een aantal mogelijkheden. Eerst en vooral is er de verwerking. Daarnaast kan er worden uitgereden binnen de normen, kan de mest worden geëxporteerd, kan er een regeling worden getroffen onder burens, kunnen emissierechten worden aangekocht, voeders met lage nutriënteninhoud worden gebruikt, de veestapel worden afgebouwd en gekozen voor vervanging van kunstmest. Al die zaken zijn mogelijk. In de toekomst zijn er misschien nog andere oplossingen. We laten het uiteraard aan de landbouwers zelf over om beslissingen in die richting te nemen.

Voor de VLD kan er dan ook geen sprake zijn van afroming van productierechten en kan uitbreiding van de bedrijven zonder probleem, op voorwaarde dat het daaruit resulterende bijkomende mestoverschot niet op het land terecht komt, maar wordt verwerkt of geëxporteerd. De valorisering of de verkoop van de rechten moeten ervoor zorgen dat de overheid in geen verdere middelen voor afbouw moet voorzien. Onthoud wat ik u hier zeg. Als de overheid niet in die centen moet voorzien, dan zullen we ze later ook niet moeten afnemen van de landbouwers via basisheffingen. Ik zal daar straks meer over zeggen.

Op die wijze wordt de volledige verantwoordelijkheid bij de landbouwers gelegd, waarbij een handhavings- en controlesysteem, en een progressief, flexibel boetestelsel in geval van overtreding van de bemestingsnormen voor de overheid een stok achter de deur vormen. Daarbij dienen de sancties aangepast te worden aan de mate van overschrijding van de normen. Door de bedrijven de mogelijkheid te geven om uit te breiden mits mestverwerking, zal dit laatste instrument ook de bijkomende impuls krijgen die nodig is om ze rendabel te maken.

De mestverwerking betekent voor de VLD sinds jaren het sluitstuk voor het oplossen van de mestoverschotten. Om de mestverwerking op volle snelheid mogelijk te maken, dienen dan ook de afscheidingsnormen van de mestverwerking aan de realiteit te worden aangepast. Drinkwaterkwaliteit is daarbij niet noodzakelijk. Ik leg daarbij de nadruk op drinkwaterkwaliteit. Wel noodzakelijk is dat alle nutriënten uit het betrokken afvalwater van de verwerkingsinstallaties worden verwijderd. Ook voor mobiele be- en verwerkingsinstallaties dienen de normen realistischer te worden gemaakt. Informatieverstrekking aan de gebruikers en het uitbreiden van de bestaande convenants met de landbouw op dit vlak, is voor de VLD essentieel.

De VITO moet voor ons hierbij hoogdringend worden belast met een onderzoek naar het chemisch zuurstofverbruik, of ten minste de parameter ervan.

De VLD wenst daarenboven veel meer aandacht te schenken aan de input onder de vorm van veevoeders. Uit onderzoek blijkt immers dat zowel qua vermindering van de hoeveelheid nitraat in het veevoeder als qua vermindering van de globale hoeveelheid toegediende voeders nog een ruime marge bestaat. Recent onderzoek wijst uit dat de stikstofoverschotten met nog minstens 10 miljoen kilogram en de fosforoverschotten met meer dan 4,5 miljoen kilogram kunnen worden verminderd. Daarom wenst de VLD meer middelen uit te trekken voor verder wetenschappelijk onderzoek.

Ook een doorgedreven informatieverstrekking naar de gebruikers en het uitbreiden van de bestaande convenants met de landbouw op dit vlak, is voor de VLD essentieel.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer Callens, ik heb u erg aandachtig beluisterd. Uiteraard zijn er een aantal nuanceverschillen in onze standpunten, maar die zijn niet onoverkomenlijk. Uit discussies in de commissie heb ik geleerd dat er veel duidelijkere verschillen zijn tussen uw partij en een andere meerderheidsfractie. Als u uw standpunten hard wilt maken, bent u dan bereid om dat samen te doen met ons en eventueel nog een andere fractie uit de meerderheid en daardoor in te gaan tegen de wil van een coalitiepartner? Dit zou een werkbaar MAP kunnen opleveren, zowel voor de landbouw als het milieu.

De heer Karlos Callens: Ik kan alleen maar zeggen dat we het hard zullen spelen. Wie onze medespeler zal zijn, weten we nog niet.

De heer Frans Wymeersch: Ik neem aan dat voor u het resultaat telt en niet uw medespelers. We bieden u onze hulp aan. Er zijn kleine nuanceverschillen, maar die zijn niet onoverkomelijk. We zullen straks horen of er met de andere zijde van dit halfroond geen grote onverenigbaarheden zijn.

De heer Karlos Callens: Mijnheer Wymeersch, alle meerderheidspartijen zullen zoeken naar de best mogelijke oplossing voor de landbouwers. (*Applaus bij de VLD-Vivant en CD&V*)

De heer Frans Wymeersch: Ik concludeer daaruit dat u ook in dit dossier het samenhouden van de meerderheid hoger inschat dan het bereiken van een werkbaar en gunstig MAP voor de landbouwsector. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Karlos Callens: Dat is uw conclusie.

De heer Frans Wymeersch: Dat zal wel duidelijk worden de volgende maanden.

De heer Karlos Callens: Dat zullen we nog zien.

Voor de VLD moeten de afroaming en de opkoopregeling stoppen. Dat kost Vlaanderen miljoenen euro's. We innen van de jonge landbouwers heffingen die moeten dienen om de opkoopregeling te betalen.

De VLD en ikzelf zijn ervan overtuigd dat een landbouwer stopt als hij met pensioen gaat, of daar toch niet ver van af is. Wel, zo'n bedrijf heeft dan 20, 30 of 40 jaar inkomsten gegenereerd met de varkens- en koeienkweek. Wij vinden dat we geen x miljoenen franken moeten betalen omdat die persoon met pensioen gaat. Ik pleit dus voor de stopzetting van de opkoopregeling, voor de stopzetting van de afroaming en voor de stopzetting van het innen van basisheffingen. (*Applaus bij de VLD-Vivant en CD&V*)

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, geachte collega's, het gaat niet goed met de kwaliteit van ons oppervlaktewater en de kwaliteit van ons grondwater. Ongeveer de helft van ons oppervlaktewater en 40 percent van ons grondwater is ten gevolge van de overbemesting ondrinkbaar geworden. De recentste cijfers van de VMM tonen zelfs een achteruitgang aan. Ondanks de opeenvolgende mestactieplannen, ondanks de continue verscherping van het beleid, ondanks de uitbreiding van het areaal kwetsbare gebieden met

strengere bemestingsbeperkingen en ondanks de sensibilisering van de landbouwers worden op onze landbouwgronden blijkbaar nog steeds veel meer meststoffen uitgereden dan door de gewassen kunnen worden geabsorbeerd. Blijkbaar wordt het mestoverschot vooral op papier teruggedrongen, maar zit het in werkelijkheid in onze bodem, in ons oppervlaktewater en in ons grondwater.

Dat heeft ernstige gevolgen voor onze drinkwatervoorziening en voor onze biodiversiteit. Onze grondwatervoorraden worden ongeschikt voor drinkwaterproductie of de drinkwatermaatschappijen worden verplicht over te gaan tot dure investeringen om het te zuiveren. Het teveel aan nutriënten maakt van vele waterlopen 'een groene soep' waar sterke algenbloom alle zuurstof opvreut en voor vele vissoorten het leven onmogelijk maakt. Aan de kust kan het sluiten van stranden door schuimvormende algen ons met een belangrijke economische kost opzadelen terwijl toxische algen problemen kunnen scheppen voor de gezondheid van zwemmers.

Het stond dan ook in de sterren geschreven dat wij door het Europese Hof van Justitie zouden worden veroordeeld voor de niet-naleving van de nitraatrichtlijn. Het arrest van 22 september is het eindpunt van een kroniek van een aangekondigde veroordeling. De toestand is ernstig: niet alleen omwille van de milieukwaliteit die daardoor nog steeds sterk te wensen over laat, maar ook omwille van de economische consequenties van het arrest. De Europese Commissie kan immers voor het Europese Hof van Justitie dwangsommen eisen als het mestbeleid in ons land manifest strijdig blijft met de Europese regelgeving. Bovendien kan de Commissie nog voor er een nieuwe veroordeling is, de geldkraan van Europese middelen voor de structuurfondsen en het Vlaams plattelandsontwikkelingsprogramma dichtdraaien. Wie zoals het Vlaams Belang meent dat Vlaanderen een soevereine stadsstaat is, moeten we op andere gedachten brengen. De consequenties zijn immers zeer verre gaand.

Ze zijn dat ook voor de landbouwers. Zij produceren een maatschappelijke meerwaarde en halen geld uit het Europese plattelandsontwikkelingsprogramma. Dat programma voorziet immers in steun voor beheersovereenkomsten voor de aanleg en het beheer van natuur- en landschapswaarden. Het ondersteunt ook de reconversie naar het hoefvetoerisme en de biologische landbouw. Als deze middelen wegvallen, zijn het de goede landbouwers die maatschappelijke meerwaarde produceren die het samen met de slech-

te moeten bekopen. Onze fractie wil niet dat Vlaanderen dat risico loopt. Wij vinden dat het maar eens gedaan moet zijn om verstoppertje te spelen voor Europa. Wij staan erop dat het mestdecreet dermate wordt bijgestuurd dat het de Europese toets kan doorstaan en de instemming van de EC krijgt. Wij willen dat hierover dringend onderhandelingen met de commissie worden opgestart en de kritiek van de commissie ernstig wordt genomen.

Ik denk dat het tijd is, beste collega's, om een beetje aan 'Realpolitik' te doen, want degenen die durven suggereren dat we ervan afkomen met flexibele kaarten, zonder dat er een afbakening is gebeurd op basis van criteria als grondwater en eutrofiëring, hebben het zeker verkeerd voor. We kennen immers de kritiek van de Europese Commissie. In het persbericht dat de Europese Commissie verspreidde naar aanleiding van het arrest van het Hof van Justitie, stelt de Commissie onomwonden dat ze nog steeds van mening is dat op basis van de aanduidingscriteria van de nitraatrichtlijn heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied moet worden aangeduid.

De Commissie is voor deze conclusie niet over één nacht ijs gegaan, maar baseert zich daarvoor op een studie die ze zelf heeft uitbesteed aan het Institute for Environment en Sustainability. Ze baseert zich ook op rapporten die onze eigen administratie, de Vlaamse Milieumaatschappij, heeft uitgebracht en waarin dezelfde conclusie wordt getrokken, met name dat op basis van de aanduidingscriteria van de richtlijn heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied moet worden aangeduid. Zolang Vlaanderen enkel kwetsbare gebieden blijft afbakenen op basis van actuele overschrijdingen van de drinkwaternorm voor nitraat in het oppervlaktewater, en dan alleen nog die overschrijdingen die uitsluitend aan de landbouw kunnen worden toegeschreven, zal onze mestwetgeving blijven botsen op een Europees onvoldoende.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer Martens, ik wil u een vraag stellen. Ik meen te weten – maar wijs me terecht als ik het fout heb – dat u in dezelfde meerderheid zit als de heer Callens. Ik hoor hem daarnet echter het tegenovergestelde beweren. Hoe meent u met die fractie tot een eensluidend standpunt te komen?

De heer Bart Martens: Wait and see. Ik denk dat het geen gemakkelijke opgave zal worden, integendeel. We zijn echter verplicht er hoe dan ook uit te raken. Ik denk dat geen enkele fractie er belang bij heeft dat we nu een akkoord vinden over een nieuw mest-

decreet dat Europa enkele maanden later opnieuw naar de prullenbak verwijst. Ik ga er ook van uit dat het overleg met de Europese Commissie veel duidelijk zal maken en de bewegingsruimte die we hier in dit parlement hebben ernstig zal versmallen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer Martens, we zullen een MAP moeten hebben dat de Europese Commissie kan steunen. Ik denk dat zowat alle fracties daarachter staan. Over de flexibele kaart zal er inderdaad nog enige discussie moeten worden gevoerd. In de vorige regering, waarvan ook de partij van de heer Martens deel uitmaakte, evenals de partij Groen!, werd echter ook gepleit voor een flexibele kaart. Ik zou dat voorstel dus zeker niet zomaar overboord gooien, zeker in de context van de motivatie die ik daarstraks heb gegeven.

De heer Bart Martens: Ik kom straks terug op dat aspect van de motivatie. Zolang Vlaanderen echter enkel kwetsbare gebieden afbakt – flexibel of niet – op basis van de actuele overschrijdingen van de drinkwaternorm in oppervlaktewater, zullen we op een Europees njet blijven stoten. De richtlijn verplicht immers – en iedereen weet dat – ook tot afbakeningen op basis van dreigende overschrijdingen, afbakeningen op basis van de criteria grondwater en eutrofiëring. Op basis van die criteria hebben we echter nog niet 1 hectare als kwetsbaar gebied aangeduid.

Het Europees Hof van Justitie veroordeelde – en daar wil ik toch ook nog even op wijzen – in haar arrest zelfs Wallonië omwille van het feit dat het onvoldoende kwetsbare gebieden heeft aangeduid voor de beperkte bijdrage die de Waalse landbouw levert aan de eutrofiëring van de Noordzee. Als zelfs Wallonië daarvoor wordt veroordeeld en op de vingers getikt, dan denk ik dat ook Vlaanderen daar niet aan kan ontsnappen.

Als minister Peeters – en ik wens hem daarbij alle succes toe – erin slaagt om de commissie te overtuigen van het feit dat de volledige afbakening van Vlaanderen niet noodzakelijk is om de milieu-doelstellingen te halen, zullen we ons daar niet tegen verzetten, maar we zijn wat dat betreft sceptisch. Als er een akkoord kan worden gevonden, als blijkt dat de doelstellingen op een andere manier kunnen worden gehaald, is het voor ons in orde, want het zijn inderdaad de doelstellingen die hier van belang zijn.

Sta me echter toe, mijnheer de minister, om u duidelijk te maken welke extra voordelen een volledige

afbakening van Vlaanderen met zich zou meebrengen. Op de eerste plaats zou er natuurlijk sprake zijn van een serieuze administratieve vereenvoudiging. We hebben namelijk allemaal wel de mond vol van het feit dat de regelgeving te ingewikkeld is, maar een lappendeken van kwetsbare gebieden verhelpt daar uiteraard niets aan. Inzake de afbakening kan snel de goedkeuring verkregen worden van de Europese Commissie. Als we heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied aanduiden, kan het debat met de Europese Commissie dus ook al worden verlegd naar andere zaken die we nog moeten aanpassen om in overeenstemming met de Europese wetgeving te zijn.

Een goed voorbeeld hiervan is de bespreking van de derogatienormen, de afwijkende normen die we in kwetsbare gebieden toepassen. De Europese Commissie wil dat debat pas voeren zodra de Vlaamse overheid de kwetsbare gebieden volgens de Europese richtlijn heeft afgebakend en hiervoor een volledig fiat van de Europese Commissie heeft ontvangen. Aangezien we blijkbaar niet van plan zijn heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied af te bakenen, kunnen we de bespreking van de derogatienormen niet op gang trekken. Dit betekent dat er nog lange tijd rechtsonzekerheid zal zijn. Zolang de landbouwers niet weten welke normen ze in de toekomst zullen moeten toepassen, weten ze niet of ze juist investeren en zullen ze fout blijven investeren.

Een volledige afbakening van heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied zou overeenkomen met het engagement dat België, samen met de andere oeverstaten, tijdens de Vierde Noordzee Ministers Conferentie in Esbjerg is aangegaan. Tijdens die conferentie zijn de betrokken ministers overeengekomen om in het kader van de Europese nitraatrichtlijn heel het afwateringsgebied naar de Noordzee als een kwetsbare zone aan te duiden. De andere oeverstaten zijn hun engagement zonder problemen nagekomen. Nederland, Duitsland, Denemarken en Finland hebben hun heel grondgebied als kwetsbaar aangeduid. Frankrijk en Groot-Brittannië hebben dit voor het afwateringsgebied naar de Noordzee gedaan. België en Vlaanderen hinken op dit vlak achterop.

Veel mensen zijn van mening dat de uitbreiding van de kwetsbare gebieden door middel van bijkomende bemestingsbeperkingen het probleem enkel groter zou maken. Volgens ons is dit manifest onjuist. Kwetsbare gebieden zorgen voor een betere omschrijving van het probleem. Ze geven immers aan waar de bemesting omwille van milieuproblemen moet afnemen om de kwaliteit van het grond- en het oppervlak-

tewater te verbeteren. Een bijkomende afbakening van kwetsbare gebieden zorgt er, met andere woorden, voor dat het mestoverschot in het grond- en het oppervlaktewater letterlijk boven water komt.

Met de afbakening van de kwetsbare gebieden is de kous uiteraard niet af. Uit de metingen van de VMM blijkt dat de drinkwaternorm in West-Vlaanderen, dat grotendeels als kwetsbaar gebied is afgebakend, op niet minder dan 67 meetpunten nog steeds wordt overschreden. Dit is uiteraard onaanvaardbaar.

De praktijken die tot een overbemesting in kwetsbare gebieden leiden, moeten worden aangepakt. In sommige gevallen gaat het om de sterk onderschatte uitscheiding van het rundvee. De heer Callens heeft daarnet verwezen naar de door veevoedertechnieken geboden mogelijkheden om de uitstoot nog verder naar beneden te halen. Wat het rundvee betreft, wordt echter algemeen aanvaard dat de uitscheidingscoëfficiënt drastisch wordt onderschat. De mestproductie door rundvee wordt met 15 tot 20 percent onderschat. In andere gevallen gaat het om de te soepele uitscheidingscoëfficiënten, de te soepele afwijkende bemestingsnormen in deze gebieden of de regelrecht illegale mestlozingen en mestafzet. In de kwetsbare gebieden zullen de maatregelen moeten worden verscherpt.

Een nieuw mestdecreet mag zich uiteraard niet tot het terugdringen van de nitraatvervuiling van het grond- en het oppervlaktewater beperken. Een mestdecreet is een nutriëntendecreet en moet ook de bemesting met fosfaat behandelen. In sommige gebieden is de bodem zo fosfaatverzadigd dat er sprake is van fosfaatdoorslag. Die gebieden moeten op een wetenschappelijke manier opnieuw worden afgebakend.

In natuurgebieden moeten we de talrijke en ingewikkelde uitzonderingen op het bemestingsverbod laten uitdoven. Mest hoort niet thuis in natuurgebieden. Als we erin slagen de volledige natuurlijke en agrarische structuur tegen 2007 af te bakenen, kan een algemeen bemestingsverbod in de natuurgebieden ervoor zorgen dat we eindelijk de bestemming van deze gebieden tot stand brengen.

Bijkomende kwetsbare gebieden en bemestingsbeperkingen maken het weg te werken mestoverschot natuurlijk groter. Onze fractie kan zich vinden in de idee van een menukaart, zoals die in de visienota is opgenomen. De menukaart biedt elke landbouwer de mogelijkheid om te shoppen en zelf methodes te

kiezen om het mestoverschot van zijn bedrijf weg te werken. Het maakt immers niet uit welk instrument wordt aangewend om de milieudoelstellingen te realiseren. Zoals Mao ooit heeft gezegd, maakt het niet uit of een kat wit of zwart is. Het belangrijkste is dat ze muizen vangt.

Deze keuzevrijheid mag niet tot een afwenteling van de problemen leiden. De bedrijven die reeds inspanningen hebben geleverd, mogen niet worden gestraft. We verzetten ons dan ook volledig tegen het schrappen van elke mestverwerkingsplicht. Het wegvallen van de verplichte mestverwerking ondergraaft het investeringsklimaat voor de mestverwerking. Aangezien de langdurige aanvoer van mest naar deze installaties niet wordt gegarandeerd, komen de banken en de andere kapitaalverschaffers niet snel over de brug.

Indien enkel sprake is van vrijwillige mestverwerking wordt de situatie nog erger. Bovendien zouden de boeren die reeds in mestverwerking hebben geïnvesteerd, daar de dupe van zijn. Er zijn al heel wat mestverwerkers over de kop gegaan, dus we kunnen de verplichting tot mestverwerking nu niet volledig afschaffen.

Ook van maatregelen die leiden tot de toename van de veestapel kan voor ons geen sprake zijn. Dat zou om verschillende redenen onverantwoord zijn. Het zou betekenen dat de uitkoopprondes die plaatsvonden in het kader van het stopzettingsdecreet weggegooid geld zijn. De Vlaamse belastingbetaler heeft miljoenen euro geïnvesteerd in het afbouwen van de veestapel. We kunnen nu moeilijk verkondigen dat dat een vergissing was.

De heer Jul Van Aperen: Mijnheer Martens, ik hoop dat u niet vergeet dat landbouw een economische realiteit is. U woont in Antwerpen, dus u weet dat daar een zeer grote petrochemische industrie aanwezig is. Als morgen BASF een plan voorstelt om uit te breiden en zich wenst te houden aan alle milieunormen, zult u daar, veronderstel ik, geen tegenstander van zijn.

Ook landbouw is een economische realiteit. Als een landbouwer wenst uit te breiden, alle bijkomende mestproductie wil verwerken en wil voldoen aan de milieunormen, kunt u daar toch niet tegen zijn.

De heer Bart Martens: Mijnheer Van Aperen, door de stijging van de veestapel zullen de milieunormen niet meer gerespecteerd kunnen worden, en dan heb ik het niet eens over de vermestingsproblemen.

Als de veestapel opnieuw toeneemt, of de mest nu verwerkt wordt of niet, zullen we er niet in slagen onze ammoniakemissies verder terug te dringen. Daarover werden Europese afspraken gemaakt en moeten we Europese verplichtingen nakomen. Op basis van de Europese richtlijn, met nationale uitstootplafonds voor ozonvormende en verzurende stoffen, kreeg Vlaanderen ook een maximum uitstootplafond opgelegd voor de uitstoot van ammoniak.

Wie moeite heeft gedaan om het voortgangsrapport van de Mestbank te lezen, zal weten dat het uitstootplafond, dat na 2010 nog zal verlagen, bij een gelijkblijvende veestapel en een volledige verwerking van het mestoverschot ternauwernood zal worden gehaald. Bij een stijging van de veestapel zal er een overschrijding zijn van het plafond dat door Europa werd opgelegd en zullen we onze Europese verplichtingen niet halen.

De heer Jul Van Aperen: Mijnheer Martens, de landbouwers werden verplicht om de mest gedurende 6 maanden te kunnen opslaan. Een gevolg hiervan is dat bijkomende ammoniakemissies ontstaan. Als sneller en beter werk wordt gemaakt van de mestverwerking, zal ook de verplichting om de mest zo lang bij te houden verdwijnen en kan de ammoniakuitstoot dalen. Als we alles op een rijtje zetten, kunnen we enkel tot de conclusie komen dat een versterkt onderzoek naar een haalbare mestverwerking de oplossing is om de landbouw leefbaar te houden en te voldoen aan de milieunormen.

De heer Bart Martens: Mijnheer Van Aperen, ik heb het ammoniakproductieplan van Aminal en het voortgangsrapport van de Mestbank goed gelezen. Daar staat in dat alle technische maatregelen die tot nu werden genomen, ternauwernood zullen volstaan om onder het plafond te zakken.

Als op basis van de gegevens van het grond- en oppervlaktewatermeetnet blijkt dat nergens een overschrijding van de drinkwaternorm wordt vastgesteld, als we de eutrofiëring hebben teruggedrongen en als uit het nog op te richten ammoniakdepositiemetnet blijkt dat we ook onze doelstellingen op het vlak van het terugdringen van de verzuring halen, kunnen we opnieuw toestaan dat, met de nodige flankerende maatregelen, de veestapel kan stijgen. Nu al bijkomende dieren toelaten, zonder zekerheid over het halen van de normen, terwijl we nu de zekerheid hebben dat we met de huidige maatregelen de normen niet zullen halen, is voor ons onverantwoord.

Vlaanderen heeft vandaag veeleer een probleem van te veel in plaats van te weinig beesten.

We verwachten van het nieuwe mestdecreet dat het de problemen oplost in plaats van ze te vergroten. We moeten Europa in dezen zien als een bondgenoot in plaats van als een vijand of een zondebok. Landen als Denemarken, met evenveel varkens en inwoners als Vlaanderen, tonen aan dat een correcte omzetting van de richtlijn wel degelijk resultaten oplevert. Denemarken heeft zijn nitraatuitspoeling met 48 percent teruggedrongen in de periode 1985-2003 en wil deze tegen 2015 nog eens met 15 percent doen dalen. Ik hoop dat we aan deze landen een voorbeeld zullen nemen. (*Applaus bij sp.a-spirit*)

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer de voorzitter, ik heb goed geluisterd naar de heer Martens. Hij heeft gezegd dat hij het voortgangsrapport van de Mestbank zeer goed heeft gelezen. Dat is het rapport dat de minister weigert om aan mij te geven. Ik wil van de gelegenheid gebruik maken om aan hem te vragen of de oppositie een kopie krijgt van dit rapport.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, de heer Martens kan dat definitief rapport nog niet gelezen hebben omdat dat nog niet bestaat.

Mevrouw Vera Dua: Het niet-definitieve is voor mij ook goed hoor, mijnheer de minister.

Minister Kris Peeters: Er is een ontwerp van voortgangsrapport. Er is afgesproken dat experts er nog elementen aan kunnen toevoegen en kritiek kunnen geven. Ik vind het dan ook niet correct dat men dit als argument gebruikt. Ik wacht af en ik kan geen ontwerprapport verdelen wanneer in de stuurgroep is afgesproken dat men het zal afronden in de loop van november. Dan zal het afgeronde rapport verspreid worden. Ik ga ervan uit dat de heer Martens het ontwerp van voortgangsrapport bedoelt en niet de definitieve versie.

De heer Bart Martens: Voor alle duidelijkheid: ik heb dat ontwerp gekregen van een journalist nadat het al uitgebreid in de krant had gestaan. Wat mij betreft, is er geen enkel probleem om dit ontwerp van rapport te bespreken. Misschien kunnen de parlementsleden die zich in het debat moeien een zinnige inbreng doen en zinnige opmerkingen maken bij de inhoud van dat rapport. (*Opmerkingen van de heer Jef Tavernier*)

Minister Kris Peeters: Mijnheer Tavernier, in de stuurgroep is afgesproken dat dit vertrouwelijk zou

worden gehouden en er opmerkingen op zouden worden gegeven. Het is de wereld ingestuurd. Er zijn door de Mestbank nieuwe afspraken gemaakt. Aan gezien de heer Martens het blijkbaar heeft gekregen van de journalisten, ga ik ervan uit dat binnen de stuurgroep niet correct is gehandeld. Ik ga er ook van uit dat er partijen en mensen zijn die heel duidelijk vragen om de stuurgroep te activeren en te sensibiliseren en er verder bij te betrekken. Ik kan u verzekeren, zeker bij bepaalde organisaties, dat het niet vertrouwenwekkend is wanneer rapporten die nog in ontwerp zijn, reeds worden verstuurd aan de pers. (*Applaus*)

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer de voorzitter, we zitten met een democratisch probleem. Mijn interpellatieverzoek is niet gehonoreerd omdat het een geheim rapport betrof.

Minister Kris Peeters: Het is nog niet afgerond, mevrouw. Ik kan als minister geen rapporten geven die nog niet zijn afgerond. Ik kan alleen maar rapporten geven die door de stuurgroep volledig zijn gehonoreerd. Ik begin niet met allerlei ontwerpen rond te sturen, dat is niet de taak van een minister.

Mevrouw Vera Dua: Ik voel me in elk geval tekortgedaan, wetende dat een aantal journalisten en verschillende mensen van de meerderheid het rapport hebben, en wij ons moeten baseren op gegevens uit de pers. Het is in uw voordeel dat er goede informatie naar de parlementsleden gaat en een goed parlementair debat kan worden gevoerd.

Minister Kris Peeters: Mevrouw Dua, ik ga ervan uit dat de leden van het parlement weten, en er zich ook naar gedragen, dat een rapport maar effectief kan worden gebruikt in een debat als het afgerond is.

Mevrouw Vera Dua: Wie zegt dat? Er zijn zoveel rapporten van de administratie die in het verleden het voorwerp hebben uitgemaakt van een bespreking in het parlement zonder dat de minister zei dat het zijn rapport was.

Minister Kris Peeters: Wat betekent dat dan? Dat ik de stuurgroep naar huis mag sturen en zeggen dat die niet nodig is want een afronding van het rapport heeft geen zin?

Mevrouw Vera Dua: Neen, dat betekent dat documenten van de Mestbank en van de stuurgroep ook kunnen worden gegeven aan parlementsleden zonder dat hun een sanctie boven het hoofd hangt, want

ik ken de achtergrond van de discussie. Dergelijke zaken zijn bij de vorige regering nooit gebeurd.

Mevrouw Tinne Rombouts: U haalt me de woorden uit de mond. Ik was er de vorige zittingsperiode niet bij, maar in de archieven lees ik het volgende. 'Het voortgangsrapport 2002 is openbaar gemaakt op 10 december 2002 en werd niet toegelicht in de commissie voor Leefmilieu.' En voorts: 'Het voortgangsrapport van 2003 is openbaar gemaakt op 23 december 2003 en werd niet toegelicht in de commissie voor Leefmilieu.' Maar: 'Het voortgangsrapport 2004 is openbaar gemaakt op 17 november 2004 en werd toegelicht in de commissie voor Leefmilieu op 18 februari 2005.' Dat was het eerste voortgangsrapport van minister Peeters. (*Applaus bij CD&V; rumoer*)

Mevrouw Vera Dua: Dat is net mijn suggestie! De minister moet dat niet toelichten. Documenten van de administratie mogen echter wel ter beschikking worden gesteld van het parlement.

Mevrouw Tinne Rombouts: Op het ogenblik dat ze openbaar zijn gemaakt. Daar ga ik toch van uit.

De heer Jaak Gabriels: Voor de parlementaire zeden is het belangrijk in deze discussie even te onderstrepen dat het gaat over vertrouwelijke documenten, die nog niet zijn gefinaliseerd. Wanneer die dan worden gebruikt, dan zegt dat meer over diegenen die ze gebruiken dan over de parlementaire zeden. (*Applaus bij CD&V en de VLD-Vivant*)

De heer Eloi Glorieux: Of het zegt meer over diegenen die selectieve lekken organiseren.

De voorzitter: Iedereen van ons probeert steeds aan documenten te komen. Belangrijk is echter goed te weten wat de status van een document is.

De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de voorzitter, de veroordeling, door het Europese Hof van Justitie op 22 september 2005, van de Vlaamse omzetting van de nitraatrichtlijn maakt duidelijk dat voor Europa ons mestbeleid op dit ogenblik duidelijk tekortschiet. Dat is natuurlijk een gedeelde verantwoordelijkheid. Om aan die opmerkingen van het arrest tegemoet te komen, wordt onder meer voorgesteld om bijkomend kwetsbaar gebied af te bakenen. Op basis van de jongste meetresultaten van het

nitraatgehalte in oppervlaktewater zou het gaan het over netto 142.000 hectare.

Een verduidelijking vooraf: de veroordeling legt Vlaanderen niet op om meer gebieden aan te duiden als dusdanig, maar heeft het over het volgen van de juiste procedure voor het aanduiden van deze gebieden. Dit zou dan ook wel eens kunnen betekenen dat, indien nodig, verder zal moeten worden gegaan dan de geciteerde 142.000 hectare. Niet enkel de plaatsen waar de normen nu al worden overschreden moeten worden aangeduid, maar ook de zones waar een normoverschrijding zou dreigen als er geen maatregelen worden genomen. Ook moeten de zones waar de landbouw aanzienlijk bijdraagt tot de waterverontreiniging in aanmerking worden genomen. Het is dan ook duidelijk dat het Hof eist dat alle gebieden worden aangeduid die afwateren in diverse watermassa's die lijden of zouden lijden onder de gevolgen van de vermessingproblematiek.

Elke goede huisvader die zijn kind wil motiveren na een slecht rapport, zal echter niet alleen wijzen op de tekorten, maar ook aanmoedigen en prijzen voor de goede punten. Wij vragen dan ook aandacht en respect voor de inspanningen die sinds 1999 zijn geleverd en voor de resultaten die sindsdien zijn behaald. Door het beleid van aanmoediging zijn ongeveer 30 miljoen kilogram stikstof en 27 miljoen kilogram fosfaat uit productie gehaald, via nutriëntenarmere voeders, oordeelkundige bemesting, de opkoopregeling, natuurlijke afbouw, export, mestverwerking en substitutie. Dat zijn uw cijfers, mijnheer de minister. Ik neem aan dat ze correct zijn. Er bestaat bij de Vlaamse veetelers en landbouwers ongetwijfeld het noodzakelijke engagement en verantwoordelijkheidszin. Daarvan zijn wij alleszins overtuigd.

Het is voor ons dan ook heel belangrijk dat ze de veerkracht blijven vinden om hun milieu-inspanningen van de voorbije jaren voort te zetten. Een stuk van de verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de overheid, niet alleen bij de minister van Leefmilieu, maar ook bij de minister van Landbouw.

Er blijft dus nog een hele weg af te leggen. De uitwerking van de visienota in het kader van het MAP 3 kan in elk geval een goede start zijn voor het Vlaamse mestbeleid. Een eerste stap is een stipte opvolging van de metingen van het oppervlaken en grondwater op basis van de drie criteria van de nitraatrichtlijn: de te hoge aanwezigheid van nitraten in het oppervlaktewater, de te hoge aanwezigheid

van nitraten in het grondwater en de te hoge eutrofiëring in het oppervlaktewater.

We vragen aandacht en alertheid voor het grondwatermeetnet, dat nog in de beginfase is en waarvan het op dit moment afwachten is hoe de resultaten zullen evolueren. Het zou wel eens kunnen dat die resultaten in sommige regio's voor onaangename resultaten zorgen, zo waarschuwde althans de Vlaams Milieu-maatschappij.

Het is een goede zaak dat de landbouwers zelf nauw betrokken worden bij de meetresultaten, en dat ze tegelijk ook een grotere vrijheid krijgen in de manier waarop ze het mestoverschot in hun eigen bedrijf wegwerken. Vrijheid veronderstelt verantwoordelijkheid; ook dat is een principe van de goede huisvader. Zij zijn verantwoordelijk voor de resultaten, maar krijgen de vrijheid te kiezen op welke manier de milieuresultaten behaald worden. Het resultaat telt.

Zelfregulering betekent dat ze zelf zorgen voor een correcte afzetting van hun nutriënten. Wie wil groeien krijgt daartoe de kans, via het systeem van overdraagbare nutriëntenemissierechten, terwijl het totale mestoverschot in Vlaanderen toch vermindert door de afroming bij overdracht.

Het is een nieuwe start voor het mestbeleid als wordt gezorgd voor een doorzichtiger en vereenvoudigd beleid, met een regelgeving die eindelijk eens leesbaar wordt gemaakt voor de direct betrokkenen. Dat moet een beleid zijn dat ook de landbouwers meer mogelijkheden biedt en hen aanzet tot meer verantwoordelijkheid; een beleid met een administratie die voldoende mensen en middelen krijgt om te informeren, te begeleiden en toezicht te houden. Op die manier kan een ruimer draagvlak worden gecreëerd dat tot betere resultaten moet leiden.

Zowel de overheid als de landbouwers zullen hier betekenisvolle inspanningen voor moeten leveren. Het zal voornamelijk bij de uitwerking van dit nieuwe plan zijn dat moet worden getracht de bestaande onvolkomenheden weg te werken en effectief een versnelde verbetering van de waterkwaliteit te realiseren. Dit nieuwe mestbeleid moet van nabij worden gevolgd door een correcte en strenge handhaving.

Enkel door landbouwers duidelijk te maken hoe het nieuwe mestbeleid dient te functioneren en de nodige maatregelen te nemen om dit te laten naleven, kan

men werken aan een betere waterkwaliteit. De overheid heeft daarbij de taak om via een geïndividualiseerd toezicht de 'free riders' in de sector eruit te halen. Het volstaat immers dat er één is die de regels flagrant overtreedt, om de anderen in dezelfde regio daarvan het slachtoffer te doen worden.

Ook geen goed signaal aan Europa was het bericht eind september dat bij controles van mesttransporten door de Mestbank ongeveer een vijfde niet in orde was. Verscherpte controle op deze mesttransporten is dan ook verantwoord en noodzakelijk. Nogmaals: in het belang van de sector zelf moet de administratie hiervoor ook de nodige mensen en middelen krijgen.

Ieder moet dus zijn verantwoordelijkheid nemen en bovenal een realistische visie ontwikkelen op de toekomst van onze landbouw en het milieubeleid. Een onderbouwd beleid op lange termijn veronderstelt ook dat rekening wordt gehouden met de gevolgen van de uitbreiding van de Europese Unie voor de sector, de onder meer daardoor wijzigende Europese landbouwpolitiek, de evolutie van de wereldmarkt, de demografische evolutie van de veetelers, de impact van de integratie op de sector, het duurzaamheidscriterium, het dierenwelzijn, de technische evolutie van de mestverwerking, enzovoort.

Uit een bevraging van de stakeholders uit de sector door de Koning Boudewijnstichting in juni 2003 over de toekomst van de sector tegen 2020 bleek dat ze zelf de toekomst erg zwart inzien.

Alle scenario's gingen uit van een daling van het aantal bedrijven met 25 tot 30 percent. Daarbij dreigt vooral het familiale bedrijf te verdwijnen, wat ons grote zorgen baart. Het mestprobleem zou dan wel opgelost zijn, maar is dit het toekomstperspectief dat wij de sector willen bieden? Enkel door nu een gedragen toekomstvisie te ontwikkelen en de nodige maatregelen te nemen, kunnen we onze landbouw en veeteelt systematisch minder milieubelastend maken en kunnen we vermijden dat in de toekomst maatregelen moeten worden genomen die bepaalde vormen ervan quasi onmogelijk maken, zo niet dreigen jonge starters absoluut geen toekomst meer te hebben. *(Applaus bij CD&V en N-VA)*

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik wens iedereen te bedanken voor dit

boeiende debat. De uitgangspunten zijn heel duidelijk en moeten worden onderlijnd. Dit dossier is, net zoals dat over Zaventem, een heel ernstig dossier. Het klopt immers dat het dossier te maken heeft met de volksgezondheid en ook met leefmilieu en het nakomen van de geciteerde richtlijnen, en dat het een belangrijk element vormt in een toekomstgerichte en goed uitgebouwde landbouw. Iedereen hier aanwezig, maar ook alle landbouw- en milieurorganisaties zijn het daar volledig mee zijn.

Er werd verwezen naar de resultaten. Sinds 1999 hebben we al een hele weg afgelegd, maar als we alles op een rijtje zetten, stellen we vast dat we tussen 2002 en juni 2003 naar 32 percent overschrijdingen zijn gegaan. Dat is een heel positief cijfer. De vraag is of het een 'lucky shot' was. Was het een eenmalig resultaat? Wat is er gebeurd? Sinds de periode 2001-2002 stagneerde de tendens tot verbetering. Het goede resultaat van het 'lucky schot' heeft zich jammer genoeg niet doorgezet in de volgende jaren. Met deze meetresultaten in de hand moeten we tot de conclusie komen dat dit beleid, dat zijn verdienste heeft gehad en zijn voortgang heeft gekend, jammer genoeg niet het beoogde resultaat heeft bereikt: het correct naleven van de nitraatrichtlijn en het verder veiligstellen van drinkwater en dergelijke.

Daarom dringt een nieuw beleid zich op. Dat nieuwe beleid moet ervoor zorgen dat de resultaten waar we allemaal naar hunkeren, worden gehaald. Meerdere collega's hebben verwezen naar de visietekst die goedgekeurd werd door de Vlaamse Regering en die volgens mij voldoende nieuwe aspecten en elementen bevat om te komen tot betere resultaten. Ik zal de visienota niet helemaal toelichten, want dat zou ons te ver leiden, en ik ga ervan uit dat iedereen de tekst heel aandachtig heeft gelezen.

Die visienota gaat ervan uit dat we in de eerste plaats een grotere verantwoordelijkheid bij de landbouwers leggen. Dit is heel belangrijk. Er is al gezegd dat de landbouwsector al inspanningen gedaan heeft – vriend en vijand moet dat onderkennen – zowel wat nitraten als fosfaten betreft. Die inspanningen moeten worden erkend, maar ze zijn spijtig genoeg onvoldoende. We moeten tot een systeem komen waarin de verantwoordelijkheid van die landbouwers heel duidelijk is opgenomen. Ik heb een voorstel gedaan voor de nutriëntenemissierechten, voor een meersporenbeleid – de heer Martens heeft daarvoor verwezen – met een menukaart met negen elementen waar de landbouwers zelf uit kunnen kiezen

en waar ze zelf heel duidelijk doelstellingen gaan rond formuleren.

Een tweede belangrijk element in de visienota zijn de groeimogelijkheden voor bedrijven. In de voorbije jaren was het niet mogelijk om te groeien. Hier zitten we in eerste instantie met een paradox. Hoe kunnen we bedrijven laten groeien zonder het mestoverschot groter te maken? Bij de overdracht van de nutriëntenemissierechten hebben we een systeem uitgedacht van afroming. Volgens sommigen is dit niets nieuws. Ik ben een postmodernist, ik heb daar geen probleem mee. Het is heel moeilijk om nog iets nieuws uit te vinden. Het is wel mogelijk om de dingen op een rijtje te zetten zodat de resultaten verbeteren.

Het arrest van 22 september is belangrijk. Sommigen gingen ervan uit dat met dit arrest bij wijze van spreken de atoombom zou ontploffen en alles onderuit zou worden gehaald, dat we onverkort naar volledig kwetsbaar gebied zouden moeten gaan en dat we op een fundamentele wijze in de problemen zouden komen. Wie het arrest aandachtig heeft gelezen, weet intussen dat het belangrijke elementen bevat. Er is bijvoorbeeld onvoldoende zone kwetsbaar water afgebakend. Wallonië krijgt een veroordeling voor het onvoldoende maatregelen nemen tegen de eutrofiëring van de Noordzee. Dat is niet in het arrest opgenomen voor Vlaanderen. Het arrest is gevolgd door een persbericht van de commissaris. Dat was nieuw voor mij. Hij gaf zijn visie op het Europees beleid. Europa streeft ernaar om volledig kwetsbare gebieden af te bakenen. De woordvoerder van de commissaris heeft daar zeer snel aan toegevoegd dat dit natuurlijk een onderhandelingselement is.

We zullen die onderhandelingen met Europa in de komende dagen en weken voeren. Welke elementen hebben wij om aan Europa te zeggen dat Vlaanderen niet volledig kwetsbaar gebied moet worden? Een argument van belang is ons meetnet voor het oppervlaktewater. Anno 2005 hebben we in totaal 1800 nitraatmeetpunten. Voor grondwater hebben we 2107 punten. Ter vergelijking: Denemarken heeft 94 meetpunten en Duitsland 152. We hebben een zeer fijnmazig meetnet. Dat is de verdienste van de vorige regeringen. Ik heb daar nog verdienste aan. Als we zo'n fijnmazig meetnet hebben, moeten we ons misschien afvragen of we niet op een andere manier naar die kwetsbare zones water moeten kijken.

Misschien moeten we Vlaanderen niet volledig kwetsbaar maken. Mevrouw Dua, u hebt de afbakening van 9 naar 46 percent gebracht. Na het arrest

heb ik gezegd dat dat onvoldoende is. Er is onvoldoende kwetsbaar zonewater afgebakend. Op basis van de meetresultaten van de VMM heb ik 142.000 hectaren voorgesteld. Dat is 168.000 min 24.000 hectaren, en daarmee stijgen we van 46 naar 60 procent. Dat is een resultaat dat de vorige regering niet heeft doorgedrukt. Nu moeten we die stap wel zetten.

Ik ben een voorstander van flexibele kaarten en niet van een volledige afbakening van Vlaanderen, omdat ik de verantwoordelijkheid van de landbouwers wil honoreren. Als landbouwers het initiatief en de verantwoordelijkheid nemen om de waterkwaliteit in hun regio te verbeteren, dan wil ik dat honoreren. Daarvan zijn voorbeelden te vinden. Ik wil de inspanningen van die mensen honoreren.

Mevrouw Dua, u hebt de flexibele kaart in februari 2003 ingevoerd en ondersteund. Het honoreren van de verantwoordelijkheid van de landbouwers is essentieel.

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: We zijn ingegaan op de vraag van de landbouworganisaties om veel te meten en om daar flexibele kaarten van te maken. Als in de praktijk blijkt dat in een bepaalde regio bijvoorbeeld 40 landbouwers werkzaam zijn, en 1 persoon doet iets wat niet mag, dan zijn de 39 anderen daar de dupe van. Dat is geen goed systeem.

Mevrouw Rombouts heeft ook gezegd dat het heel moeilijk is om de relatie tussen de plaats van de grondwatervervuiling en de plaats waar ze wordt gemeten vast te leggen. Mijnheer de minister, ik wens u veel succes toe, maar op het terrein zullen mini-boerenkrijgen ontstaan en dat is niet goed voor de landbouw.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de minister, we hebben inderdaad een uitgebreid fijnmazig meetnet. Wellicht zijn we koploper in europa. De vraag is nu wat we met de meetresultaten zullen doen. We hebben nog geen enkele hectare gebied als kwetsbaar aangeduid op basis van de massale overschrijding in het grondwatermeetnet. Wilt u de resultaten van dat meetnet nu ook gebruiken om beter te kunnen afbakenen? U hebt een voorstel gelanceerd voor de uitbreiding van kwetsbare gebieden, maar alleen op basis van overschrijdingen in het oppervlaktewater.

Mijnheer de minister, wilt u de gegevens van het grondwatermeetnet gebruiken? Ik heb u die vraag

ook in de commissie gesteld. U hebt toen geantwoord dat we die resultaten moeten bekijken in een meerjarig perspectief. Die concentraties veranderen weinig. Het aantal meetpunten met overschrijding in het grondwatermeetnet is toegenomen, maar dat komt omdat er veel meer boorputten zijn, veeleer dan dat er meer verontreiniging is in de bestaande putten.

We hebben de gegevens in handen om op basis van het grondwatermeetnet tot een afbakening van kwetsbare gebieden over te gaan. Wat houdt u tegen om op basis van dat criterium, dat in een richtlijn is vastgelegd, een afbakening te maken?

Mijnheer de minister, u hebt op basis van de resultaten van het oppervlaktewatermeetnet bijkomende kwetsbare gebieden voorgesteld, maar we wijzen enkel die gebieden als kwetsbaar aan als de overschrijding exclusief aan de landbouw is toe te schrijven. Het arrest van het Europees Hof van Justitie leert dat bij een significante bijdrage van de landbouw aan het overschrijden van de resultaten, naast de andere vervuilingsbronnen, ook op basis daarvan een afbakening moet volgen. Met dat criterium zijn we momenteel niet in orde. Wilt u rekening houden met de resultaten van het grondwatermeetnet en met de opmerking van het arrest van het Europees Hof van Justitie?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mevrouw Dua, ik kan u niet volgen. Wanneer dus in een gebied met veertig landbouwers één landbouwer over de schreef gaat, dan is uw conclusie dat het gebied volledig kwetsbaar moet worden.

Minister Kris Peeters: Mevrouw Dua, deze problematiek heeft in essentie ook te maken met het beheersen en het opvolgen van de waterkwaliteit. Ik hoop dat we erin slagen de landbouwers heel actief te betrekken bij de problematiek van de waterkwaliteit in hun zone. De landbouworganisaties zijn zelf vragende partij om daaraan deel te nemen. De verantwoordelijkheid berust natuurlijk niet alleen bij de landbouwers maar ook bij de overheid voor wat de opvolging en de controle betreft. Wanneer er inspanningen worden gedaan, moeten die worden gehonoreerd. Nog beter is het als men actief gaat zoeken waar de problemen zich voordoen zodat die kunnen worden besproken. Wanneer één op de veertig landbouwers zich niet houdt aan de regels, dan zullen de 39 andere daar ook het slachtoffer van worden.

Mijnheer Martens, wat de meetresultaten voor het grondwater betreft, zullen op het eind van het jaar de nodige conclusies worden getrokken. In het arrest staat dat er in Vlaanderen onvoldoende kwetsbare zones water zijn afgebakend. Ik heb dan ook voorgesteld om aan de reeds afgebakende zones nog 142.000 hectare toe te voegen. Met die argumenten zal ik naar Europa gaan om het debat te voeren. Ik maak me daar geen illusies over. Het zullen immers moeilijke onderhandelingen zijn. Als Europa daar niet mee akkoord gaat, dan kan ik alleen zeggen, tegen de landbouwers en alle andere betrokkenen, dat we alles hebben gedaan om Europa ervan te overtuigen dat het niet nodig is om Vlaanderen volledig als kwetsbaar gebied te beschouwen.

Het huidige regime inzake de mestverwerkingsplicht moet worden gewijzigd. Dat staat ook in de visienota.

Wat het uitrijverbod betreft, staat in de visienota dat we rekening moeten houden met de effecten. Uit wetenschappelijk materiaal moet blijken of na een bepaalde periode nog mest kan worden uitgereiden. Er moet ook rekening worden gehouden met de weersomstandigheden. In punt 11 staat dat naargelang de weersomstandigheden kan worden afgeweken van het uitrijverbod. Ook wat de mestopslagcapaciteit betreft, moeten bijkomende inspanningen worden geleverd.

Wat de handhaving betreft, worden we natuurlijk geconfronteerd met een aantal, wat ik zou noemen, 'cowboys'. We hebben het vervoer van mest aangepakt. Wanneer wordt vastgesteld dat er wordt gefraudeerd en er geld wordt verdiend met op een niet-correcte wijze mest te vervoeren, dan moet de overheid optreden. We hebben dat gedaan door voor klasse C de verplichting op te leggen vanaf juni 2006 een GPS-systeem in te voeren. In Nederland is dat al het geval. Er zijn nog andere maatregelen genomen om de percelen zeer goed aan te duiden, zodat de 'malpraktijken' inzake mestvervoer en het aanbrenge van mest ophouden.

Mevrouw Dua, in de Mestbank werken heel wat enthousiaste en deskundige ambtenaren. Ik wil hier nog eens onderstrepen dat het niet mijn bedoeling is om die mensen, die met de zaak al jaren actief bezig zijn, te ontmoedigen. Voor mij is het wel belangrijk om duidelijk te maken dat de administratie in eerste instantie de mensen, en in dit geval de landbouwers,

moet helpen om hun verplichtingen na te komen. De klantvriendelijkheid is verschrikkelijk belangrijk.

Wanneer men alleen maar de punten en de komma's ziet, en alleen maar nagaat of alles juist is ingevuld of niet, dan is men niet goed bezig. Het is dat signaal dat ik heb willen geven. Op basis van de visienota gaan we verder werk van maken om die klantvriendelijkheid te realiseren. De administratie in het algemeen, en in dit geval de Mestbank in het bijzonder, moet verder zorgen voor de ondersteuning van de landbouwers. Daarnaast moet er natuurlijk ook worden gezorgd voor de controle en de handhaving.

Wanneer op basis van onafgewerkte rapporten berichten de wereld in worden gestuurd dat de Mestbank maar beschikt over 25 controleurs, dan ga ik daartegen in. Dat is geen juiste informatie. Voor het controleren van het mestvervoer is niet alleen de Mestbank verantwoordelijk, maar ook de federale en de lokale politie. Er zijn dan ook heel wat meer mensen actief mee bezig. Het is niet correct om dat aantal aan te halen. Ik doe zeker niet mee aan die stemmingmakerij.

Een laatste punt is de timing. Het is evident dat we liever vandaag dan morgen een nieuw Mestactieplan en een nieuw mestdecreet moeten hebben. Met de nieuwe aanpak kunnen en zullen de resultaten beter zijn. Ik ben het duidelijke engagement aangegaan de zaak rond te krijgen op 1 januari 2006. Wat ik echter niet in handen heb, is natuurlijk de Europese context. Het is heel belangrijk dat, als we hier iets goedkeuren, het ook de zegen heeft van Europa. Het heeft geen enkele zin om hier zaken goed te keuren, uitvoeringsbesluiten te finaliseren, als ik niet de absolute zekerheid heb dat Europa deze visie volledig onderschrijft.

We gaan de volgende dagen en weken heel hard werken om Europa te overtuigen van onze visienota, van onze aanpak. Ik ga ervan uit dat we daarin zullen slagen. Daar waar Europa meent dat we moeten bijsturen, zullen we dat ook doen. In het parlement zullen we een nieuw mestdecreet goedkeuren en uitvoeringsbesluiten schrijven die de toets van de tijd kunnen doorstaan en die ook leiden tot betere resultaten. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord?
(*Neen*)

Actualiteitsmoties

De voorzitter: Door mevrouw Rombouts en de heren Callens, Martens, Demesmaeker en Bex en door mevrouw Dua werden tot besluit van dit actualiteitsdebat actualiteitsmoties ingediend. Ze zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Het Parlement zal zich daarover straks uitspreken.

Het incident is gesloten.

BENOEMING van de Commissie Vlaamse Grondwet

De voorzitter: Dames en heren, het Uitgebreid Bureau heeft op 17 oktober 2005 voorgesteld een Commissie Vlaamse Grondwet op te richten.

Als naam wordt voorgesteld ‘Commissie Vlaamse Grondwet’ met als bevoegdheid het uitwerken van een Handvest voor Vlaanderen dat de grondbeginselen van het Vlaamse bestuur, de bevoegdheden, de rechten en de krachtlijnen van het beleid vastlegt.

Het Uitgebreid Bureau stelt voor de commissie samen te stellen uit vijftien vaste en vier plaatsvervangende leden, waarbij de VB-fractie vijf vaste leden en één plaatsvervangend lid, de CD&V-fractie vier vaste leden en één plaatsvervangend lid, de VLD-Vivant-fractie drie vaste leden en één plaatsvervangend lid en de sp.a-spirit-fractie drie vaste leden en één plaatsvervangend lid kunnen afvaardigen. De fracties die niet vertegenwoordigd zijn in de commissie, kunnen elk één toegevoegd lid aanwijzen om deel uit te maken van de commissie. De leden die geen deel uitmaken van een politieke fractie, kunnen als toegevoegd lid zitting hebben.

De commissie wordt voorgezeten door de voorzitter van het Vlaams Parlement.

Is het Parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

De lijst met de door de fracties voorgedragen kandidaten werd op de banken rondgedeeld.

Vraagt iemand daaromtrent het woord? (*Neen*)

Er zijn geen andere voorstellen.

Aangezien het aantal kandidaten gelijk is aan het aantal te begeven mandaten, verklaar ik benoemd tot vast lid van de Commissie Vlaamse Grondwet:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire en mevrouw Gerda Van Steenberge voor de VB-fractie;

mevrouw Cathy Berx, de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Joke Schauvliege en de heer Luc Van den Brande voor de CD&V-fractie;

mevrouw Patricia Ceysens, de heer Sven Gatz en mevrouw Marleen Vanderpoorten voor de VLD-Vivant-fractie;

de heren Norbert De Batselier, Herman Lauwers en Dany Vandenbossche voor de sp.a-spirit-fractie,

tot plaatsvervangend lid van de Commissie Vlaamse Grondwet:

de heer Rob Verreycken voor de VB-fractie;

de heer Johan Sauwens voor de CD&V-fractie;

mevrouw Anne Marie Hoebeke voor de VLD-Vivant-fractie;

de heer Bart Caron voor de sp.a-spirit-fractie;

en tot toegevoegd lid van de Commissie Vlaamse Grondwet:

de heer Jos Stassen voor de Groen!-fractie;

de heer Jan Loones voor de N-VA-fractie.

THEMADEBAT over Energiearmoede

Bekrachtiging van de voorstellen van de commissie ad hoc voor de benoeming van een voorzitter en één of meer verslaggevers alsook voor het bepalen van een vast vergadermoment

De voorzitter: Dames en heren, overeenkomstig de beslissing van de plenaire vergadering van woensdag 5 oktober 2005 betreffende de oprichting van de Commissie Energiearmoede heeft het Uitgebreid Bureau op maandag 17 oktober 2005 kennis genomen van de voorstellen van de commissie ad hoc voor de benoeming van een voorzitter en één of meer verslaggevers alsook voor het bepalen van een vast vergadermoment.

De Commissie stelt de heer Carl Decaluwe voor als voorzitter en mevrouw Hilde Eeckhout en de

heer Bart Martens als verslaggevers. De Commissie Energiearmoede stelt voor te vergaderen op woensdagvoormiddag, op voorwaarde dat er geen plenaire vergadering is, en desgevallend op maandagnamiddag.

Is het Parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

Dan is aldus beslist.

MOTIE VAN AANBEVELING van de heren Bart Martens, Jan Peumans, Etienne Schoupe en Francis Vermeiren tot besluit van het op 5 oktober 2005 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de gevolgen van de overname van Electrabel door het Franse Suez voor het Vlaamse gemeente- en energiebeleid
– 490 (2005-2006) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de voorzitter, ik kan de collega's van de meerderheid geruststellen: Groen! zal deze motie goedkeuren, ook al zitten ze daar niet op te wachten. Ze komt inhoudelijk grotendeels overeen met de actualiteitsmotie die we vlak na het actualiteitsdebat hebben voorgelegd en die toen niet is goedgekeurd.

De voorzitter: Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie van aanbeveling.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
77 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Carl Decaluwe, Dany Vandenbossche, Marnic De Meulemeester, Bart Caron en Jan Peumans tot besluit van de op 4 oktober 2005 door de heer Carl Decaluwe in commissie gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de rol van de overheden in de kabelinfrastructuur – 482 (2005-2006) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemmingen

De voorzitter: Op deze met redenen omklede motie is een amendement ingediend.

De heer Dany Vandenbossche: Mijnheer de voorzitter, we hebben een amendement ingediend ter vervanging van het beschikkend gedeelte, tweede punt. De oorspronkelijke formulering zou volledig verkeerd begrepen kunnen worden. Om die reden stellen we een herformulering voor.

De heer Jos Stassen: U moet me eens uitleggen wat er nu staat. In het amendement staat: 'inspanningen te doen om met betrekking tot de kabelinfrastructuur het belang van de consumenten voorop te stellen'. Het lijkt me nogal normaal dat het belang van de consumenten voorop wordt gesteld. Ofwel trapt dit amendement een open deur in, ofwel begrijp ik het niet.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, wie tijdens de interpellatie aanwezig was, weet dat er werd gevreesd dat deze motie een opdracht aan de Vlaamse Regering zou geven waarbij Telenet de zuivere intercommunales zou overnemen. We hebben proberen aan te tonen dat het geen goede zaak is voor de consument dat er bij de start van interactieve, digitale televisie verschillende soorten digiboxen circuleren.

We proberen te streven naar één systeem. De kabelmaatschappijen moeten er hun conclusies uit trekken. Dat is in het belang van de consument. Iemand uit Kortrijk die een digibox koopt, maar drie jaar later naar Harelbeke verhuist, zou een nieuwe digibox moeten kopen. Dat kan niet.

De heer Jos Stassen: Ik was aanwezig toen de interpellatie is gehouden. Hier gaat het echter niet over digiboxen maar over kabelinfrastructuur. Als u het over digiboxen wilt hebben, dan moet u dat ook zo in de tekst opnemen.

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement op de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
99 leden hebben ja geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de aldus gewijzigde motie.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
99 leden hebben ja geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan.

Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Annick De Ridder en de heren Joris Vandenbroucke, Jan Peumans, Frans Peeters en Ludwig Caluwé tot besluit van de op 4 oktober 2005 door de heer Jan Penris en mevrouw Annick De Ridder in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, respectievelijk over de snelle invoering van een wegvignet in Wallonië en het Vlaamse antwoord hierop, en over de invoering van een wegvignet – 485 (2005-2006) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Ik was ontgoocheld toen in de commissie bij de bespreking van de interpellaties die aanleiding hebben gegeven tot deze motie bleek dat minister Van Brempt een modulering van het

wegenvignet op basis van milieuvriendelijkheid en verkeersveiligheid geen prioritaire doelstelling vindt. Daarom vragen we in onze tekst om een modulering van het wegvignet op basis van milieuvriendelijkheid en verkeersveiligheid niet als een secundair doel op te vatten, maar als een echte prioriteit daadwerkelijk door te voeren.

Ik betreur dat in de moties van het Vlaams Belang en van de meerderheid geen enkele inhoudelijke aanbeveling staat. In de ene staat enkel dat tegen 1 januari een beslissing aan het parlement moet worden voorgelegd; in de andere staat enkel dat het regeerakkoord moet worden uitgevoerd. Men legt zich dus neer bij wat minister Van Brempt zei. Volgens haar mogen we de wagen niet overladen door ook een modulering op basis van milieuvriendelijkheid en verkeersveiligheid in te voeren. Ik vraag dus uitdrukkelijk dat iedereen die bij de invoering van een wegvignet of een kilometerheffing zo'n modulering belangrijk vindt, onze motie goedkeurt. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: In de commissie is een interessant en ook alomvattend debat over dit onderwerp gevoerd. De minister heeft ons toen een reeks antwoorden gegeven die ons ten dele hebben bevredigd. Dat resulteerde in onze motie waarover straks zal worden gestemd. De minister heeft gezegd dat ze eind december haar consultatieronde zal hebben afgerond. In de loop van januari moeten de regering en het parlement in staat zijn om knopen door te hakken. Dat is de essentie van onze boodschap. Groen! wil het dossier nodeloos rekken. De minister heeft ons elementen aangereikt die ons sterken in de overtuiging het groene denkspoor niet te volgen. We houden bijgevolg vast aan ons voorstel. Het voorstel van de meerderheid is te vaag. Het houdt vast aan de regeringsverklaring, en daarin is geen sprake van een timing. Wij vinden dat laatste nodig. Daarom zullen we ons onthouden bij de stemming over het voorstel van de meerderheid. Ook bij de stemming over het voorstel van Groen! zullen we ons onthouden. We hebben nood aan een snelle beslissing. Ik reken erop dat we dat in januari ook kunnen doen.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Deze motie herneemt de motie die al voor het reces door de meerderheid is goedgekeurd en bouwt erop verder.

Het is vooral de bedoeling om een snelle implementatie mogelijk te maken en ook om de conclusies van het maatschappelijke debat dat in oktober-november met het middenveld zal worden gevoerd, zo spoedig mogelijk aan het parlement mee te delen. Daarom vraag ik nadrukkelijk nogmaals de herbevestiging van dat principe, zoals enkele maanden geleden ook al is gebeurd met de vorige motie.

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik stel vast dat gisteren met heel veel bravoure de resultaten van de Vlaamse klimaatconferentie werden voorgesteld met 365 concrete aanbevelingen. Een van die aanbevelingen was om een wegvignet of een ecologisch gemoduleerde kilometerheffing in te voeren. Ik stel vast dat we dus al één van die 365 aanbevelingen mogen schrappen. U bent goed bezig!

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Mijnheer Glorieux, ik word niet graag verkeerd geciteerd. In dit geval doet u dat toch. Zoals u weet, vind ik milieudoelstellingen bijzonder belangrijk, en zeker in het mobiliteitsdebat. Wat heb ik gezegd in de commissie? Ik heb gezegd dat we voor de invoering van het wegvignet in de meest brede betekenis van het woord het best in een aantal fases te werk gaan en dat we in een eerste fase een aantal zaken niet met elkaar moeten vermengen. Wat we vooral niet moeten doen, is het debat over de wegenbelasting en de modulering daarvan – iets dat we van Europa zullen moeten doorvoeren, en wat we ook met heel veel enthousiasme zullen doen – vermengen met de eerste fase van de invoering van een wegvignet.

Ik herhaal nogmaals dat we naar mijn mening in Vlaanderen in verschillende fases moeten werken, zowel wat personenvervoer als wat vrachtvervoer betreft, evenals wat werken met heel hoge en goede technologieën betreft, wat eventueel op lange termijn een slimme kilometerheffing kan inhouden. Dat is wat ik heb gezegd en ik hoor niet graag dat ik milieudoelstellingen niet belangrijk zou vinden.

De heer Eloi Glorieux: U hebt gezegd dat het voor u geen prioriteit is en dat we de wagen niet mogen overladen. Lees het schriftelijk verslag er maar op na, dat heb ik ook gedaan voor ik mijn moties indiende.

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
71 leden hebben ja geantwoord;
6 leden hebben neen geantwoord;
27 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Jan Penris, Werner Marginet en Pieter Huybrechts en mevrouw Agnes Bruyninckx tot besluit van de op 4 oktober 2005 door de heer Jan Penris en mevrouw Annick De Ridder in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, respectievelijk over de snelle invoering van een wegvignet in Wallonië en het Vlaamse antwoord hierop, en over de invoering van een wegvignet – 488 (2005-2006) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
78 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Eloi Glorieux tot besluit van de op 4 oktober 2005 door de heer Jan Penris en mevrouw Annick De Ridder in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, respectievelijk over de snelle invoering van een wegegvignet in Wallonië en het Vlaamse antwoord hierop, en over de invoering van een wegegvignet – 489 (2005-2006) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
6 leden hebben ja geantwoord;
70 leden hebben neen geantwoord;
27 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Stefaan Sintobin, Frans Wymeersch en Christian Verougstraete en de dames Agnes Bruyninckx, An Michiels en Marleen Van den Eynde tot besluit van de op 4 oktober 2005 door de heer Stefaan Sintobin in commissie gehouden interpellatie tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de aanhoudende crisis in de Vlaamse zeevisserijsector en het akkoord terzake met de Europese Commissie – 487 (2005-2006) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
78 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan Verstreken, Jos De Meyer, Karlos Callens, Jacky Maes en Mark Demesmaecker tot besluit van de op 4 oktober 2005 door de heer Stefaan Sintobin in commissie gehouden interpellatie tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de aanhoudende crisis in de Vlaamse zeevisserijsector en het akkoord terzake met de Europese Commissie – 481 (2005-2006) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
72 leden hebben ja geantwoord;
33 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

ACTUALITEITSMOTIE van mevrouw Tinne Rombouts en de heren Karlos Callens, Bart Martens, Mark Demesmaecker en Jos Bex tot besluit van het op 19 oktober 2005 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over nitraatverontreiniging in Vlaanderen – 518 (2005-2006) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
72 leden hebben ja geantwoord;
6 leden hebben neen geantwoord;
27 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

Reden voor onthouding?

De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de voorzitter, ik wil enkel zeggen dat onze motie wél over de inhoud gaat.

ACTUALITEITSMOTIE van mevrouw Vera Dua, de heer Jos Stassen, mevrouw Mieke Vogels, de heren Jef tavernier, Rudi Daems en Eloi Glorieux tot besluit van het op 19 oktober 2005 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over nitraatverontreiniging in Vlaanderen – 519 (2005-2006) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
6 leden hebben ja geantwoord;
95 leden hebben neen geantwoord;

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op woensdag 26 oktober 2005 om 14.30 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

– *De vergadering wordt gesloten om 18.49 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigen

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Hubert Brouns, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Marc Cordeel, Hilde Crevits, Rudi Daems, Norbert De Batselier, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Stefaan De Clerck, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Kurt De Loor, Mark Demesmaeker, Marnic De Meulemeester, Stern Demeulenaere, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Herman Lauwers, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Herman Reynders, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Etienne Schoupe, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Steven Vanackere, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Luc Van den Brande, Joris Vandenbroucke, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Gracienne Van Nieuwenborgh, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Christian Verougstraete, Rob Verreycken, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken, Frans Wymeersch.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Hubert Brouns, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Marc Cordeel, Rudi Daems, Norbert De Batselier, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Flor Koninckx, Jan Laurys, Herman Lauwers, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Herman Reynders, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Gracienne Van Nieuwenborgh, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Agnes Bruyninckx, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Rob Verreycken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, John Vrancken, Frans Wymeersch

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Hubert Brouns, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Marc Cordeel, Norbert De Batselier, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Flor Koninckx, Jan Laurys, Herman Lauwers, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Kathleen Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Herman Reynders, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Felix Strackx, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Gracienne Van Nieuwenborgh, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Christian Verougstraete, Rob Verreycken, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Robert Voorhamme, John Vrancken, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Hubert Brouns, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Marc Cordeel, Norbert De Batselier, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Flor Koninckx, Jan Laurys, Herman Lauwers, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Kathleen Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Herman Reynders, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Felix Strackx, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Gracienne Van Nieuwenborgh, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Christian Verougstraete, Rob Verreycken, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Robert Voorhamme, John Vrancken, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Hubert Brouns, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Marc Cordeel, Norbert De Batselier, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Flor Koninckx, Jan Laurys, Herman Lauwers, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Herman Reynders, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Gracienne Van Nieuwenborgh, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

NEEN-stemmen:

Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

ONTHOUDINGEN:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Rob Verreycken, Jurgan Verstrepen, Linda Vissers, John Vrancken, Frans Wymeersch

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Rob Verreycken, Jurgan Verstrepen, Linda Vissers, John Vrancken, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Hubert Brouns, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Marc Cordeel, Rudi Daems, Norbert De Batselier, Kurt De Loor, Jos De Meyer,

Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Flor Koninckx, Jan Laurys, Herman Lauwers, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Herman Reynders, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Gracienne Van Nieuwenborgh, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Hubert Brouns, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Marc Cordeel, Norbert De Batselier, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Flor Koninckx, Jan Laurys, Herman Lauwers, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Herman Reynders, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Gracienne Van Nieuwenborgh, André Van Nieuwerkerke, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Freddy Van Gaeve, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Rob Verreycken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, John Vrancken, Frans Wymeersch

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix

Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Rob Verreycken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, John Vrancken, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Hubert Brouns, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Marc Cordeel, Rudi Daems, Norbert De Batselier, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Flor Koninckx, Jan Laurys, Herman Lauwers, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Herman Reynders, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Gracienne Van Nieuwenborgh, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

Stemming nr. 8:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Hubert Brouns, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Marc Cordeel, Norbert De Batselier, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Flor Koninckx, Jan Laurys, Herman Lauwers, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Herman Reynders, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Gracienne Van Nieuwenborgh, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Rudi Daems, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Felix Strackx, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Rob Verreycken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, John Vrancken, Frans Wymeersch

Stemming nr. 9:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Hubert Brouns, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Marc Cordeel, Norbert De Batselier, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Flor Koninckx, Jan Laurys, Herman Lauwers, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Herman Reynders, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Gracienne Van Nieuwenborgh, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

NEEN-stemmen:

Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

ONTHOUDINGEN:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Kathleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Rob Verreycken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, John Vrancken, Frans Wymeersch

Stemming nr. 10:

JA-stemmen:

Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Hubert Brouns, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Marc Cordeel, Norbert De Batselier, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Flor Koninckx, Jan Laurys, Herman Lauwers, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Werner Marginet, Bart Martens, Kathleen Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Herman Reynders, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Felix Strackx, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Gracienne Van Nieuwenborgh, Luk

Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Christian Verougstraete, Rob Verreycken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Robert Voorhamme, Frans Wymeersch
